

Graven van de Sint Pancras.

Een nieuw onderzoek naar de grafzerken van de Zuiderkerk te Enkhuizen.
Hierin alle graven van de Zuiderkerk zoals beschreven in

Boek 28, blz 4 t/m 29, een archiefregister,

van de heren P.J. Buyskes en J. de Vries van Doesburg, 1891.

**Genealogische en Heraldische Gedenkwaardigheden
in en uit de Kerken der Provincie Noord-Holland,**

van P.C. Bloys van Treslong Prins en J. Belonje, deel III, 1929, blz 97-121.

Noord-Hollandsche Oudheden,

van G. van Arkel en A.W. Weissman, 1891.

**Beschrijving van de St. Gomarus- of Westerkerk
en de St. Pancras- of Zuiderkerk,**

van D. Brouwer, 1921 en 1949.

De Wester- of St. Gomaruskerk te Enkhuizen,

van W. Bloemendaal (1920).

Door Thijs Postma, Grootebroek, ©2023.

Zo af en toe als er de kans is, en ik ben in de buurt, dan wip ik even de Zuider- of Westerkerk in Enkhuizen binnen voor een bezoek aan deze oude en gewijde monumenten. En elke keer raak ik gefascineerd door de prachtige grafzerken die er liggen. Ik heb ondertussen al heel wat begraafplaatsen en grafstenen gezien de afgelopen jaren. Die bezocht ik tijdens mijn onderzoeken naar mijn eigen stamboom, en die van Jeruzalemganger in 1620; Frederik Westphalen. De familie Westphalen was tamelijk belangrijk in Enkhuizen, zo tussen 1530 en 1622, en bezat ook een aantal graven in de Zuider- en Westerkerk aldaar. Vandaar mijn verhoogde bezoek en interesse. Zo kwam van het een het ander. Vooral omdat ik op een handgeschreven register van alle graven was gestuit in het archief van Haarlem.

Daar bevindt zich het archief van de regenten- en notarissen familie *Semeyns de Vries van Doesburg*, en bevat een hele serie boeken op groot formaat, die door de heren P.J Buyskes en J de Vries van Doesburg zijn volgeschreven met allerhande informatie over Enkhuizer families, geschiedenis en monumenten. Boek nummer 28 behandelt hun onderzoek naar de graven van de Zuider- en Westerkerk te Enkhuizen in 1891. Boek 28-B is een kladboekje op kleiner formaat wat waarschijnlijk in de kerken zelf werd gebruikt om gegevens te noteren. Ook daar vond ik aanvullende informatie in.

Daarnaast was de serie boeken van P.C. Bloys van Treslong Prins en J. Belonje; *Genealogische en Heraldische gedenkwaardigheden in en uit de kerken der provincie Noord-Holland*, mij al bekend uit eerder onderzoek. Deel III uit 1929 geeft een beschrijving van een groot aantal graven in beide kerken. Helaas hebben de auteurs een eigen nummering aan hun beschrijving gegeven en hebben ze de door elkaar liggende zerken opnieuw gerangschikt. Soms wordt er na de beschrijving het grafnummer gegeven, veelal ook niet. Veel nummers zijn ook fout weergegeven en andere zijn druk- of schrijffouten, wat het er allemaal niet eenvoudiger op maakt. Tevens zijn er een hoop zerken beschreven waar niet méér op te zien is dan een huismerk en een paar letters. Vele daarvan kon ik niet meer achterhalen in vergelijking met het boek van Buyskes en de Vries. Een merk met de letters JC komt vrij regelmatig voor, maar is eigenlijk nietszeggend omdat het Jan Corneliszn, Johan Cort, Jacob Captein of Joris Coekebacker kan betekenen, vooral omdat het huismerk onduidelijk blijft. Vele anderen waar geen grafnummer achter stond, kon ik juist door deze lettercombinaties achterhalen, al werd dan niet altijd duidelijk om welke personen het ging. De heer Doedes van de Westerkerk heeft veel onderzoek gedaan naar de huismerken en daar een lijst van samengesteld met de bijbehorende namen. Daar wil ik het in dit onderzoek niet over hebben. Deel drie van "Gedenkwaardigheden" van Bloys en Belonje, beschrijft van blz 31 t/m 119, 710 graven in de twee kerken. Daarvan blijven mij 160 tot 170 graven onbekend en/of zeer onzeker. De meesten daarvan geven slechts een merk met een lettercombinaties die ik niet bij Buyskes/Vries tegenkom, of die niet goed genoeg met elkaar overeen komen. Toch zijn er ook een ergerlijk aantal nummers in "Gedenk" met tekst en/of namen die niet zijn terug te vinden in de tekst van Buyskes en de Vries. Sloegen beide teams grafzerken met gegevens over die zij niet belangrijk achtten? Of zijn er tussen 1891 en 1929 een aantal stenen verdwenen?

Het is natuurlijk wel zo dat dat er door de eeuwen heen met renovaties en grafruimingen vele stenen niet meer op hun originele plek liggen. Ook zijn er vele stenen in twee of drie stukken gebroken die naderhand op verschillende plekken bij andere delen werden gelegd. Zo is het momenteel een warboel waar de onderzoeker naar hartelust zijn puzzelgeluk op kan botvieren. Daarnaast zijn vele zerken onleesbaar geworden door slijtage van het voetvolk, of moedwillig beschadigd en vernield om herkenning te voorkomen; zoals in de Franse tijd alle wapens van de graven werden gekapt om de adelstand uit de samenleving te verbieden en te verwijderen. Gelukkig zijn er nog heel wat prachtige zerken met intacte wapens overgebleven. Familieleden keerden ze snel onderstboven voordat de wapenkappers kwamen, of men verborg ze onder banken, tafels of bouwmaterialen.

Volgens het boekje van heer Douwe Brouwer uit 1949 was de vloer van de Westerkerk rond 1612 opgehoogd omdat deze maar net boven het grandwater lag. In 1733 moet dit nogmaals gebeuren, vandaar dat er in dat jaar een hoop overschrijvingen en nieuwe eigenaren worden beschreven in "Gedenk". En in 1845 verschaftte Mej. J.M. de Vries de middelen om de ernstige verzakkingen te egaliseren. Deze drie grootschalige werkzaamheden hebben er volgens mij voor gezorgd dat veel zerken niet meer op hun originele plek liggen en er veel stenen gebroken zijn tijdens deze werkzaamheden.

Ook zeer veel van de nummers die ik wel kon indentificeren en determineren hadden niets meer te melden dan een merk met een lettercombinatie. Zo is "Gedenkwaardigheden" een

enorme bron aan informatie, doch de eigenzinnige manier van nummeren plus de grote hoeveelheid nummers die niets meer te melden hebben dan AB of BC, maken het tot een boek wat op zichzelf al een studie waard is. Voor een totaaloverzicht is het boek minder handzaam dan voor onderzoek naar personen die er begraven zijn, zoals bij stamboomonderzoek.

In dit onderzoek heb ik het handgeschreven boek van Buyskes en de Vries als uitgangspunt genomen en letterlijk graf na graf overgetyped (op de nadrukkelijke fouten na, en soms hier en daar iets aangepast aan de opmaak van dit onderzoek). Mocht de tekst uit “Gedenk” daar een aanvulling of verbetering op hebben dan staat die erbij met het “Gedenk” nummer uit het boek. Van de 2224 graven die beschreven worden zijn er dus ongeveer 540 aangevuld met gegevens uit “Gedenk”.

Het boek “*Noord-Hollandsche Oudheden*” van de heren G. van Arkel en A.W. Weissman uit 1891, geeft ook een beschrijving van een aantal graven in de Zuiderkerk. Als die iets toevoegen dan geef ik dat ook bij het graf aan.

Daarnaast is er nog het boekje van de heer D. Brouwer: “*Beschrijving van de St. Gomarus- of Westerkerk en de St. Pancras- of Zuiderkerk*” uit 1949, waarin ook vele graven aan bod komen en die ik overneem als ze aanvullend zijn.

Een soortgelijk boekje verscheen er in de jaren 1920 van W. Bloemendaal: “*De wester- of St. Gomaruskerk te Enkhuizen*”, waaruit ik ook de nodige informatie heb gehaald.

In het jaar 1795 werd er per decreet besloten om het begraven in de kerken te verbieden. Het duurde echter nog tot 1830 voor er in Enkhuizen een buiten-begraafplaats beschikbaar was op het terrein van de gesloopte Klok- en Geschutgieterij in het Noorder-bastion van de Vestingwal.

* = geboorte.

+= overlijden.

K. = Kerkgraf, graf bestemd voor armen of kerkpersoneel.

** = merkteken of huismerk gevolgd door de bijgevoegde letters.

♥ = wapen intact.

♣ = wapen weggekapt, versleten of onleesbaar.

❖ = wapenafbeelding in mijn bezit.

b = wapenschetsje uit het boek 28 of 28b.

☞ = grafafbeelding in mijn bezit.

☞ = persoonsafbeelding in mijn bezit.

(G-... = Gedenkwaardigheden van Bloys en Belonje.

(Br-... = Brouwer's boekje over de twee kerken.

(TP-... = Thijs Postma, de auteur zelve.

(N-HO-... = Noord-Hollandsche Oudheden van Arkel en Weisman.

(NNBW-... = Nieuw Nederlands Biografisch Woordenboek.

Tussen de vierkante haakjes [...] staan mijn eigen opmerkingen en aanvullingen tussen of achter het geschrevene.

Veel tekst staat tussen haakjes die ik gewoon ook heb overgenomen. De ene keer staat er tussen de haakjes: (niets), om aan te duiden dat er niets aan de zerk te zien is. Bij veel andere zerken staat er alleen het nummer en verder niets, om ook aan te duiden dat er niets aan de zerk te zien is. Ik heb het ook zo over genomen.

In het werkstuk Begraven per Graf/pdf op mijn site zijn alle begraven personen of kinderen in elk graf apart opgenomen, onder de beschrijving, eventueel met merk, uit de graflegger van de Zuiderkerk. Kijk en vergelijk.

Blz 4 van Boek 28:

ZUIDERKERK, Zuidkap:

1. +2. [img alt="stone fragment with cross and diamond mark"]].

(**TP**:- lijkt een dubbele grafsteen, helft is overdekt door wand).

3. [img alt="stone fragment with cross and diamond mark"]].

(**TP**:- in 3 delen, bovenhelft is overdekt door wand).

4. [img alt="stone fragment with cross and diamond mark"]].

(**TP**:- in 3 delen, 2^e deel met grote K, bovenhelft is overdekt door wand).

5. [img alt="stone fragment with cross and diamond mark"], [img alt="stone fragment with cross and diamond mark"]].

(**TP**:- in 3 delen, 1^e deel met merk, 2^e deel op z'n kop met grote K en A met merk, op 3^e deel alleen merk).

6. (onleesbaar uitgesleten en overdekt), [img alt="stone fragment with cross and diamond mark"]].

(**TP**:- in 3 delen voor de deur, 2^e deel met grote K en merk als bij 5, op 3^e deel een cirkel uitgebikt).

7. [img alt="stone fragment with cross and diamond mark"]].

(**TP**:- in 3 delen voor de deur, 1^e deel onder mat, andere delen niets).

8. [img alt="stone fragment with cross and diamond mark"]].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., op 3^e deel de letters MII).

9. [img alt="stone fragment with cross and diamond mark"]].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel de naam Frans, rest onder houten wand, 2^e niets, 3^e gebroken en onder orgelpilaar met een letter D).

10. [img alt="stone fragment with cross and diamond mark"]].

(**G**-7: meld: Een merk tussen de letters I. en D. (10)). [? onzeker].

(**TP**:- in 3 delen, 1^e onder tafel, 2^e niets, 3^e niets maar andere steensoort).

11. [img alt="stone fragment with cross and diamond mark"], CC, [img alt="stone fragment with cross and diamond mark"]].

(**TP**:- in 3 delen, 1^e onder tafel, 2^e met merk, zie ook Zz-27, 3^e deel met nr. 11).

12. [img alt="stone fragment with cross and diamond mark"], C-FS-F, [img alt="stone fragment with cross and diamond mark"]].

(**TP**:- in 3 delen, 1^e deel onder oude geldkist, op 2^e deel een merk in een cirkel waarboven een weggebikte naam, op 3^e deel zelfde merk maar kleiner).

13. [img alt="stone fragment with cross and diamond mark"], S, [img alt="stone fragment with cross and diamond mark"]].

(**TP**:- in 3 delen, 1^e deel half onder oude geldkist met merk, 2^e deel eenzelfde merk, 3^e deel helft onder mat).

14. [img alt="stone fragment with cross and diamond mark"], Jacob Schimmel, [img alt="stone fragment with cross and diamond mark"]].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e het merk, op 2^e deel de naam en merk eronder, 3^e deel onder mat).

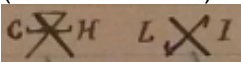

15. [img alt="stone fragment with cross and diamond mark"], [img alt="stone fragment with cross and diamond mark"]].

(**TP**:- in 3 delen langs de zuidmuur, op 1^e het merk, 2^e niets, op 3^e ook het merk. Zie dit merk ook op Zk-75 (nu 45) van Nanning Simonsz Brouwer).

16. K. (waarschijnlijk Kerk[graf] dit komt veel voor).

(**TP**:- overdekt).

17. [img alt="stone fragment with cross and diamond mark"], CH, LI, (aan de andere zijde staat) 38.

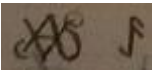
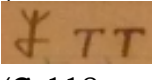
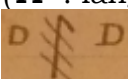
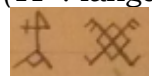
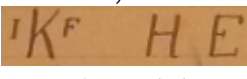
(**TP**:- in 3 delen, 1^e deel gelig, 2^e deel rood, beide met merk tussen CH, 3^e deel onder stoelen).

18. [img alt="stone fragment with cross and diamond mark"], [img alt="stone fragment with cross and diamond mark"], Hier leijt begraven Claasjen Willemsdochter, de huijsvrouw van Pieter Bollaert, in den Heer gerust op den 18 Juni 1658, [img alt="stone fragment with cross and diamond mark"]].

(**G**-117: idem+: Pieter Davidtszn Bollaert werd 24 juni 1658 eigenaar. Twee wapens uitgekapt).

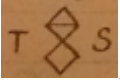
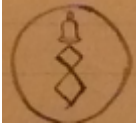
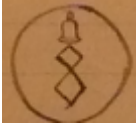
(**Br**-blz 68: idem).

(**TP**:- lange steen, boven en onder tekstcartouche, alleen boven de tekst, sierlijk wapen-cartouche met zandloper en doodshoofd, en 2 cerubijntjes, de wapens uitgebikt).

19. , [☞].
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr. naast de pilaar van het orgel, middenop het merk, op 2^e en 3^e deel niets).
20. , AVS, [☞].
(**G**-119: meld: C. (Een V en een A door elkaar) S.).
(**TP**:- in 3 delen op 1^e deel het nr. met merk, op 2^e deel het andere merk, hetzelfde als op 19, 3^e deel niets).
21. , FQ, [☞].
(**TP**:- lange steen, bovenin het nr. 21, middenop een wapenschildje met een merk, erbij lijken de letter FQ naast en onder te staan, verder niets).
ZK-zk: Blz 5:
22. (niets). [☞].
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., verder niets).
23. , TT, [☞].
(**G**-118: meld alleen: T. T.).
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr. naast het merk, op 2^e deel een naam beginnend met een T en eindigend met CT maar onduidelijk, verder niets).
24. , [☞].
(**TP**:- lange steen, bovenin het nr. 22, er direct onder het nr. 24, verder niet veel van te zien).
25. , DD, [☞].
(**G**-4: Een merk tussen de letters D. en D.).
(**G**-13: idem).
(**TP**:- lange steen, bovenin het nr., hoek gebroken, boven het midden een cirkel met een merk tussen de letters D-D, verder niet veel van te zien).
26. (uitgesleten), [☞].
(**TP**:- lange steen, middenop een wapencartouche, uitgebikt wapen en versleten).
27. , Hier leijt begraven Trijntjen Sijmens, is in den Heere gerust den 24 Februarij Anno 1656. Cornelisje Claesdr, [☞].
(**G**-120: idem).
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel de tekst en het merk, op 2^e deel tekst van Cornelisje Claesdr met 2^e merk, zie ook Zz-11, naast een grote K, 3^e deel niets).
28. , HKE, HE, [☞].
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel niets, 2^e deel een grote K tussen de letters HE, 3^e deel de letters H en E waartussen een weggebikt merk).
29. (niets),
(**TP**:- langs de zuidmuur).
30. (niets).
31. , CG, , IIA, Hier leit begraven Claes Gerritsz (rest onleesbaar), [☞].
(**TP**:- Claes Gerrits had de graven Zz-29-30-31, het 1 derde deel met deze tekst ligt tegenwoordig in de Kruiskap op Zk-4, boven dubbele witte steen met grote K in cirkels. Het tweede merk is een schaapscheerders-schaar met afgekorte punten, maar staat op een laag steen onder de andere tekst. Als men de steen omdraait lijkt er 61 boven te staan en is de schaar boven open, waardoor er VII naast staat).

32. ,

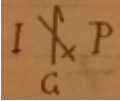

33. , TS, , TBP, , [☞].

(G-114: In 1649 was eigenaar Mary Jacobs de wede. Van Tymon Symonsz Clock).

(G-116: TBJ, twee mannen, die aan een stok op hun schouder een ton dragen, in een cirkel van klokjes).

(TP-: in 3 delen, op 1^e deel een dubbele cirkel met een wapenschildje waarop een merk tussen de letters TS, op 2^e deel een bladcirkel waar de letters TBP omheen staan, en waarbinnen twee mannen een ton aan een stok op hun schouders dragen, op 3^e deel hetzelfde merk als op de 1^e, nu met een klokje erboven).

34. , IP-G, [☞].

(G-113: I. (een merk) P. / G. (Volg nr. 115)).

(G-115: I. (een merk) P. / G. (In 1647 was eigenaar Jan Pietersz Geuyt)).

(TP-: in 3 delen, op 1^e deel het nr. en dit merk, op 2^e deel ook dit merk, 3^e deel wit, verder niets).

35. [☞].

(TP-: in 3 delen, op 1^e deel het nr., 2^e deel grijs, op 3^e deel een grote K, verder niets).

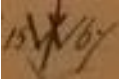
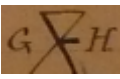
36. , GG, [☞].

(G-111: G. (een merk) G.).

(TP-: in 3 delen, op 1^e deel het nr. en dit merk tussen de letters GG, 2^e deel niets, op 3^e deel ook dit merk en letters).

37. K. , (gedeeltelijk overdekt), merk op het 3^e stuk, [☞].

(TP-: in 3 delen, op 1^e deel het nummer, rest onder de kerkbank).

38. , 1567, , GH, (onleesbaar en overdekt, 3 gele zerken, op 1^e merk met jaartal, de ander op 3^e deel).

39. (onleesbaar) 3 stukken, 3^e stuk gemerkt 45.

40. , (alle drie de stukken met dit teeken gemerkt, overdekt).

41. , (ligt andersom) alle drie de stukken met dit teeken gemerkt, [☞].

(TP-: in 3 delen, op 1^e deel het nr. en op elk deel dit merk, verder niets).

42. *Hier leit begraven Cappetien Albert Douwes, sterf den 22 December 1653. Hier leit begraven Anne Meiners, de huijsvrouw van cappetien Albert Douwes, sterf den 22 September Anno 1653.* [☞].

(G-122: idem).

(TP-: in 3 delen, op 1^e deel het nr., op 2^e deel de tekst, nog redelijk leesbaar, 3^e deel niets).

ZK-zk: Blz 6:

43. , (TP-: langs de zuidmuur).

44. (overdekt en onleesbaar).

45. (idem)

46. , , , (schild met schoenmakers werktuig). *Hier ligt begraven Jan Evertsen Schoenmaker. Meijnoe Sijmons in't Hof, huijsvrouw van Jan Evertsz, is in den Heere gerust op den 10 November 1659, en hier begraven, [☞].*
 (G-34: meld niet meer dan: Een schild beladen met schoenmakersfournituren).
 (G-75: meld: Een doodshoofd. Schoenmakers attributen op een schild. Jannatie (een merk) Immens(?). Dat ghy nu sijt, was ick voor desen. Dat ick nu ben, sult ghy dra wezen).
 (G-125: [vermeld alleen Meynou Symons enz]. +: I. E. en schoenmakerswerktuigen. Jan Evertsz Schoenmaecker werd in 1654 eigenaar, omdat zijn vrouw de eenigste erfgename was van Anna int Hoff op wier naam het graf van ouds stond).
 (Br-blz 68: meld alleen: Meynou Simonsz in 't Hof, huisvrouw van Jan Everts, overl. 10 Nov. 1659).
 (TP-: deze witte steen met een doodshoofd en een schildje met schoenmakerspullen ligt tegenwoordig op Zn-124, zie aldaar).
47. , WW.
48. , [☞].
 (TP-: ligt niet meer op deze plek, er ligt nu een dubbele grafsteen met een glasplaat).
49. , [☞].
 (TP-: lange steen, bovenin het nr., middenop dit merk, onderin een scheve breuk, tussen twee zerken met een glasplaat overdekt).
50. +51. (dubbel graf, zeer fraaie overdekte zerk waarop staat) *Anno 1655 den 12 julij is in den Heer gerust Floris Huijch, in zijn leven oudt Schepen deser stede Enchuizen, ende Catharina Lucas, zijn huijsvrouw is in den Heere gerust den 19 augustij Anno 1652 en zijn hier begraven.* (grafschrift) *De ziel, wiens lof de faem langh op zijn tongh sal dragé, Geniet zijn edel wensch waerna hij heeft gedorst. De aerde berghet den Romp ter tijt des Hemels vorst, Voor zijnen Rechter stoel 't saet Abrahams sal dagen.*
 (G-109: idem+: Floris Cornelisz Huyck werd 12-19 juli begr; Trijn Luytjens 19-26 aug. 1652).
 (Br-blz 68: Bij de Wezenbank: Floris Huyck, oud-Schepen, overl. 12 juli 1655, en Catharina Lucas, zijn huisvrouw, overl. 19 Aug. 1652. Grabschrift: idem als boven).
 (TP-: er ligt nu een glasplaat ter bescherming bovenop).
52. , (overdekt en onleesbaar) niets.
53. (fraaie onleesbare zerk) *Hier leit begraven de moeders van Jan Janzen Kruif.*
54. , (fraaie onleesbare zerk, uitgesleten op- en onderschrift, wapen/ 3 rozen; 2 en 1, helmteken roos), Maelson?
 (TP-: Het graf van de beroemde doctor François Maelson?; Frans Pietersz Maekschoon, *1538, +1601?, was oa stadsmedicijnmr in 1563, Pensionaris in 1572 en in 1591 Raad in de Staten van Holland, overdekt en weinig van te zien).
55. (niets), [☞].
 (TP-: in 3 delen, op 1^e het nr., 2^e en 3^e niets, 3^e gebroken).
 ZK-zk: Blz 7:

56. , , PB, , (met uitgehakt wapen waarboven vlucht met uitkomend varken, met wapen gevierendeeld /varken(?) 3: 3 rozen(?), helmteken uitkomend varken), [☞].
 (G-123: meld: Wapen uitgesleten; was waarschijnlijk gevierendeeld en III: drie rozen; 2 en 1. Pieter Barentsz was eigenaar 1648).
 (TP-: lange steen, bovenin het nr. en middenop een wapencartouche, wapen weggebikt, helmteken een springend varken tussen 2 vleugels, erboven de letters P en B, onder dezelfde letters met het merk ertussen).
57. [☞].
 (TP-: lange steen met middenop een wapencartouche met schild, wapen weggekap of

versleten, verder niets).

58. .

(**TP**:- in 3 delen langs de zuidmuur, op 1^e het nr., verder niets te zien).

59. (overdekt en onleesbaar).

(**TP**:- lange witte steen).

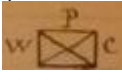
60. , AL, .

(**TP**:- in 3 delen, op 3^e deel het merk tussen de letters AL).

61. , .

(**TP**:- in 3 delen, 2^e deel witte steen met vaag merk, verder niets).

62. , P-WC, *Wiggert Cornelisz Meester Timmerman*, 1608, .

(**G**-112: idem+: In 1650 was eigenaar Heertien Wiggersz).

(**TP**:- lange witte steen, erg verweerd en 2x gebroken, bovendeel met merk overdekt).

63. *Sibele Dircksz 't Jonge Lam*, .

(**G**-110: idem, [noemt haar: Sibbelt Dirksz 'T Jongelam]).

(**Br**-blz 68: idem).

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr. en de tekst er direct onder, verder niets).

64. , .

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e het nr., daaronder het merk, 2^e deel grijs, 3^e deel gebroken).

65. , IB, 1634. , CS, (uitgesleten middenfiguur), .

(**TP**:- lange steen, bovenin het nr., dan I-B, middenop een wapencartouche, daarop is nog 1634 en CS te lezen, verder niets).

66. (niets), .

(**TP**:- in 3 delen, niets op te zien).

67. , CI, (op twee zerken. Nummers 66, 67, 68 en 69 overdekt en onleesbaar, waarschijnlijk niets, ongenummerd), .

(**TP**:- lange steen, gebroken, middenop het merk, verder niets).

68. , (hetzelfde teken als hierboven), .

(**TP**:- lange steen met middenop het merk als 67).

69. , A, (op onderstuk).

(**TP**:- op deze plek liggen nu de twee stenen van Van Loosen; nr. 84-85-86, zie aldaar, omdat de stenen 1,5 steen breed zijn beslaan ze eigenlijk 3 graven, en zijn met glas afgedekt).

70. , (dit teken staat op elk der 3 stukken, op het onderste omgekeerd), *Ellert Melisz Backer*, .

(**G**-107: idem).

(**Br**-blz 68: idem).

(**TP**:- 1-derde deel, met nummer naam en merk onder elkaar, ligt nu onder de glasgedekte stenen van Van Loosen op Zz-85, een ander deel met dit merk ligt tegen de oostmuur einde Zuidkap, en een deel ligt tegen de oostmuur einde Noordkap op Zn-316).

71. , (op de middelste steen, met merk) *Juriae Gerritsz Harmelinck*, Ao 1644, , .

(**G**-108: idem, maar noemt hem Adriaen. Een merk).

(**Br**-blz 68: idem, maar noemt hem Adriaen).

(**TP**:- in 3 delen, 2^e deel met twee merken, waarboven de tekst, verder niets, ligt nu op Zn-316, zie aldaar, op deze plek ligt nu de glasplaat op de Van Loosen zerken).

72. (niets). [🖼].

(**TP**:- in 3 verschillende delen, op 2^e deel nr. 72, verder niets).

73. [🖼], (gedeeltelijke steen waarop) ..chter starf den 8 Januarij Ao. 1577 en was out ..., [🖼].

(**G**-137: idem).

(**TP**:- in 3 delen langs de zuidmuur, op 1^e deel oud randschrift links en boven, merk onder en nummer onder tekst, 2^e deel overhoeks gebroken).

74. [🖼], (op de middelste zerk een wapen, gedeeld halve friesche adelaar), [🖼].

(**TP**:- in 2 delen, bovenst deel is 2/3, bovenin het nr., middenop een wapencartouche met het wapen nog intact, onderste deel niets).

75. (niets) (74, 75 en 76: bedekt en onleesbaar).

76. [🖼],

(**TP**:- in 3 delen).

ZK-zk: Blz 8:

77. [🖼], PAP, (bovenaan) ... Dirckz bid ... (verder) Speckeeter, [🖼].

(**TP**:- lichte steen, bovenin het nr., lijkt behoorlijk oud met Gotische letters en twee merken, waartussen Speckeeter staat, rond het merk lijken de letters A-PP-S te staan, het onderste merk is omcirkeld en heeft 3 maansikkels naar buiten gekeerd; 1 en 2, en de letters II-VH ertussen staan, zelfde als Zz-297, al is dat een zwarte steen).

78. [🖼], (zelfde merk op twee eerste steenen), [🖼].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr. en merk, op 2^e gebroken deel met een ander merk, 3^e deel grijs en niets).

79. +80. [🖼], GI, (dubbel graf geele steen. 77 t/m 83 overdekt en onleesbaar) [🖼].

(**TP**:- dubbele lichte steen met veel beschadigingen en vlekken, weinig op te zien, wel het merk tussen GI rechts boven het midden).

81. +82. (dubbel graf gladde blauwe zerk, zie hierachter wapenbord nr. 5 en nr. 6 in de Westerkerk), [🖼].

(**TP**:- dubbele steen, verder niets op te zien).

♥5. (**G**-blz 121: **Wapenbord 5**: Obijt 28 november Ao. 1669. Betreft Mr. Jan de Velaer, commissaris voor de huwelijks zaken, begr. Zuidbeuk no. 81. -Wapen: op goud een groene dwarsbalk, vergezeld van drie zwarte wilde zwijnskoppen, 2 en 1; helmt. een wilde zwijnskop).

(**Br**-blz 35: 3. Mr. Joan de Velaer, +28 Nov. 1669, (was Commissaris van Huwelijks zaken)).

♥6. (**G**-blz 121: **Wapenbord 6**: Obijt 23 februari Ao. 1670. Betreft Mr. Pieter de Velaer, pres. Schepen van Enkhuizen, die in den Zuidbeuk no. 82 werd Begraven. [dus wapenbord no. 1 = no. 6 in Gedenk]. -Wapen: op goud een groene dwarsbalk, vergezeld van drie zwarte wilde zwijnskoppen, 2 en 1; helmt. een wilde zwijnskop). [🖼].

(**Br**-blz 35: 4. Mr. Pieter de Velaer, +23 Februari 1670, (President Schepen)).

83. [🖼], onderste stuk, [🖼].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., op 3^e deel het nr. 137, verder niets).

84. +85. +86. [🖼], [🖼], [🖼], Fraaie zerk met wapens van Van Loosen en Bontekoning?
Hier rust het sterfelijke van den Hr. Dirk Semeijn van Loosen, in zijn WelEd. leven oud President Burgemeester meermalen sessie hebbende gehad in 't collegie van haar Ed. mogende Heeren Gecommitteerde Raeden van H. Ed. Gr. Moog in West Vriesland en 't Noorderq: Commissaris tot de saken van de Pilotage benoorden de Maaze. Mitsgaders Bewindhebber van de Oost Indische Compagnie wegens de stad en ter Kamer te Enkhuizen, gebooren den 18 Maart 1696 en in den Heere gerust den 16 Julij 1757.

(zerk daarnaast) *en deselfs zoonen: Hr. Jan Diderik van Loosen, gebooren 11 september 1736 en gerust den 26 mej 1749, en Hr. Cornelis Floris van Loosen, Studiosus juris, gebooren den 1 april 1739, en gerust den 8 december 1757, [☞].*

(**G**-165: [bijna indentiek tot jaartal 1757, maar zegt: 8 maart ipv 18]. Hij was zoon van Jan van Loosen en Aaf Semeyns, en gehuwd 1735 met M. Bontekoning, +1786).

(**G**-166: [indentiek vanaf: *en deselfs zoonen*]).

(**Br**-blz 69: idem).

(**Br**-blz 70: De nummers 84 en 85 zijn afgedekt met planken. De dubbele zerk is fraai gebeeldhoud en vertoont onder meer het familiewapen der Van Loosen's).

(**TP**:- Twee goed geconserveerde stenen die tegenwoordig onder een glasplaat liggen. De wapens zijn dezelfde als op het Snouck van Loosenhuis op Dijk 36. Zie voor een artikel over hun schilderijencollectie in: Steevast 1998-4 t/m 11. Deze twee stenen liggen tegenwoordig op Zz-69-70-71, zie aldaar. Op de plek van Zz-84 liggen 3 delen, op 1^e deel het nr. 69, op 2^e deel het nr. 183, op 3^e deel niets. Op Zz-85 liggen 3 delen, 1^e deel is van Backer van Zz-70, zie aldaar, op 2^e deel niets, het 3^e deel heeft een diepe randlijn, verder niets. Op Zz-86 ook 3 delen, alleen op 2^e deel het nr. 171, op 3^e deel een onduidelijk merk, verder niets).

87. (niets).

(**TP**:- in 3 delen langs de zuidmuur, vanwege de vele stoelen niet goed te zien).

88. (niets).

89. (87 t/m 91 overdekt en onleesbaar). *Pieter Jans,*

90. (niets).

91. (niets), [☞].

(**TP**:- in 2 delen, eerst een lange rode steen met een vaag merk, eronder een klein rood deel, verder niets).

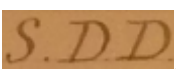
ZK-zk: Blz 9:

92. +93. , (dub.graf, grooten geelen steen, rand, op en midden schrift uitgesleten), [☞].

(**TP**:- dubbele lichte steen, boven en onder een tekstcartouche, middenop een wapencartouche, alles weggesleten en onduidelijk. Dit graf was van Jan Simonsz Blaeuhulck, *ca 1578-80, +16-1-1640 En Zz-93, (zn Simon Jacobsz Blaeuhulck, *1555, +ca 1601, en Ebel Jansdr), was gehuwd I op 21-8-1601 met Edel Dirksdr Proost, zie graf no. 172 op Zk-32, en gehuwd II op 7-9-1614 met Griet Reinersdr Guldenstein. Groot liefhebber van de historie en van zijn verzameling papieren, akten, manuscripten en boeken maakte Gerard Brandt dankbaar gebruik bij het schrijven van zijn *Historie van Enkhuizen*. Zie ook een artikel over een zedenschandaal omtrent J.S. Blaeuhulck in: Steevast 1991-16 t/m 25. Hij was de kleinzoon van Jacob Siewerts Blaeuhulck, aan wie het tweede grafbord toekomt dat aan de zuidmuur hangt, zie graf no. 172, op Zk-32).

94. (ongenommerd gladden steen, waarop flauw zichtbaar 2 mid.figuren en cirkel).

(**TP**:- Hier begint de nieuwe vloer met gladde moderne tegels, alle zerken zijn verwijderd, verdwenen of op een andere plaats in deze kerk gelegd, waardoor er weer ander zerken verdwenen of werden verplaatst. Eén grote puzzel voor de liefhebber).

95. +96. , SD-D, (dub.graf, grooten geelen steen, overdekt en onleesbaar).

(**G**-162: S. (een merk) D. / D.).

(**TP**:- lange witte steen, verder niets op te zien, deze dubbele witte grafsteen ligt tussen de pilaren op de plaats van Zz-319).

97. , (wapen regts denkelijk ?). *Hier leijt begraven Jacob de Wit, in zijn leven Raad en oud Burgemeester deser stede, gerust den 2 december 1674. Hier leijt begraven Welmetijen van Loosen, weduwe wijlen Jacob de Wit, in zijn leven ... hier ter stede is in den Heere gerust den 16 februari 1692, [☞].*

(**G**-156: [vermeld alleen Jacob de Wit en noemt hem: oud Schepen ipv oud Burgemeester, hij is 6x Schepen geweest, geen Burgemeester]. In zijn plaats kwam 31 dec, 1674 Mr. Jacob Compostel als raad; tevens was hij ook voogd van het provenhuis).

(**G**-157: [vermeld hier: Welmoetyen van Loosen, weduwe wijlen Jacob de Wit, in sin leven raedt, oudt schepen en heemraadt van Drechterland]).

(**Br**-blz 69: Jacob de Wit, in syn leven ... en oud ..., gestorven 2 Dec. 1675, weduwe wijlen Jacob de Wit, gestorven 16 Febr. 1692).

(**TP**:- Lange steen met sierlijk letterschrift in een cartouche boven en onder, waartussen een flink bewerkt gedeelte met de wapenschilden, de wapens en helmt. zijn weggekapt. Deze

steen ligt tegenwoordig op Zn-276, zie aldaar).

98. K, (niets).

99. , BT, , 1609, (gladde steen, op midden staat) *Mr. Spickermæecker, voor altijd verzegelt*, [☞].

(G-158: idem+: Drie spijkers).

(TP-: lange steen, in het midden een cirkel met wapenschildje met het merk tussen BT, waarboven 3 spijkers, is van later datum, eronder de naam en een vage regel, dan het merk met jaartal. Ligt tegenwoordig tussen de pilaren op Zz-116, tussen de nieuwe vloer links en de zerken van de Noordkap rechts).

100. +101. , (ongenommet dub.graf grooten steen afgeslepen, in mid, merk).

(TP-: familiegraf Heynsius, ♠).

102. (tegen den muur, in 3 ged.), [☞].

(TP-: in 3 delen langs de zuidmuur, op 2^e gebroken deel het nr. 133, verder niets).

103. (in 3 ged.), [☞].

(TP-: in 3 delen, niets op te zien).

104. K (niets, in 3 ged.), [☞].

(TP-: in 3 delen, op 3^e deel een grote K, verder niets).

105. +106. K. (dub.graf, grooten geelen steen), [☞].

(TP-: dubbele lichte steen, beschadigd en gevlekt, lijkt een broertje van Zz-79-80, verder weinig op te zien).

107. +108. [☞].

(TP-: dubbele lichte steen, middenop een dubbele cirkel, flink versleten, een merk daar linksboven, boven en onder een vage tekst; Thijs van Bassen, hoort dus thuis op Zz-226-227, zie aldaar).

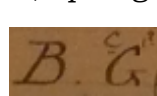

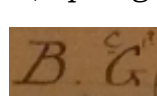
107. ♡, , (in 2 ged, opschrift afgesleten, verder figuur; 2 boompjes tusschen 2 tulpen, omheen staat), *alle Dingh heeft sijn tijt*, [☞].

(TP-: 2-derde deel, boven vierkante bijna versleten cartouche, waaronder een wapenschild in een tekstcirkel: twee bloemen tussen twee tulpen, van de tekst is alleen tyt nog vaag te zien, ligt op Zz-352, tegen de oostmuur en einde Zuidkap).

108. , (in 3 ged, op 1^e staat) *Abram Bastijaensen van Witsen*, (op mid, staat figuur waarin merk, op 3^e ged, staat) *HR*.

109. ♡, , BG, , , (steen gescheurd, mid, soort van wapen, waaronder merk).

(G-161: [meld alleen: B. G., zonder merk of wapen]. +: Barent Gerritse).

(TP-: deze steen ligt nu op Zn-245 onder een vitrinekast).

110. *Jan Conis*, [☞].

(G-160: idem+: In het grafboek heet hij Jan Coenesz).

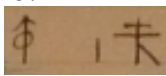
(TP-: deze steen ligt tegenwoordig op Zn-308, zie aldaar).

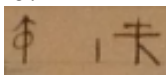
111. *Jan Buysman, gestorven den 4 januarij 1780*, [☞].

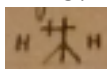
(G-159: idem, [maar meld: 1 january ipv 4, maar 4 is goed]. Hij was in 1747 geh. Met Aaltje Kraak, dr. Van Yf en Diewtje Semeyns; Yf Pietersz Kraak werd eigenaar 31 maart 1718).

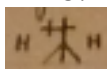
(TP-: lange grijze steen, bovenin nr. en tekst, ligt tegenwoordig onder kerkbank op Zn-247).

ZK-zk: Blz 10:

112. +113. , (dub.graf, grooten geelen steen uitgeslepen & genom.) 81-82.

114. , HH, , (in 3 ged, op 1^e) *voor altoos versegelt*, (op 2^e, en op 3^e ged, eenzelfde merk).

115. (een geelen steen).

116. (ongenommet, vóór de deur, in 3 ged.).

117. K. (in 3 ged, op 1^e ged.), [☞].

(**TP**:- in 3 delen voor de deur Zuidportaal, niets op te zien).

118. , (in 3 ged, op mid, merk), [].

(**TP**:- in 3 delen, op 2^e deel het nr. 117 en een grote K, verder niets).

119. (in 3 ged.), [].

(**TP**:- in 3 delen, alleen op 2^e deel een vaag merk te zien, verder niets).

120. , (in 3 ged, op 3^e ged, merk), [].

(**TP**:- in 3 delen, niets op te zien).

121. [].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr. 11, of 112 ?, op 2^e deel niets, op 3^e deel het nr. 120, verder niets).

122. +123. (dub,graf, grooten geelen steen totaal afgesleten), [].

(**TP**:- dubbele lichte steen, geheel versleten en niets op te zien).

124. , (geelen steen). *Aaltie Mulrooy*, (int mid, uitgesleten wapen).

(**G**-164: idem+: Eigenaren waren achtereenvolgens Pieter Lambertsz Timmerman, Margrietje en Marijtje Wouw en Jan Mulrooy, die 2 oct. 1788 werd begr, waarna eigenaren werden Dirk, Johanna, Elisabeth en Catharina Mulrooy).

(**Br**-blz 68: idem).

(**TP**:- lange gele steen, bovenin het nr., eronder de naam, middenop een kleine cartouche met versleten wapen, verder niets. Deze steen ligt nu op Zn-241, hier ligt nu de nieuwe tegelvloer).

125. (in 3 ged.).

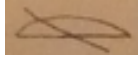
126. (in 3 ged.).

127. (in 2 ged.).

128. (in 2 ged, op 1^e dwars-staand figuur).

129. (geelen steen, uitgesleten).

130. (geelen steen, uitgesleten, als 129 dezelfde soort).

131. , *Cornelis Hoedstoffer*, [].

(**G**-126: meld: Cornelis S... Hoedstof).

(**TP**:- in 3 delen waarvan 2^e en 3^e deel onder preekhek, op 1^e deel het nr., op 3^e deel dit merk onder een ander, eronder nog I I I, verder niets).

132. [].

(**TP**:- in 3 delen waarvan 2^e en 3^e deel onder preekhek, op 1^e deel niets, 3^e deel wit).

133. [].

(**TP**:- in 3 delen waarvan 2^e en 3^e deel onder preekhek, op 1^e deel niets, 3^e deel wit).

134. [].

(**TP**:- in 3 delen waarvan 2e en 3e deel onder preekhek, op 1e deel het nr., verder niets).

135. [].

(**TP**:- in 3 delen waarvan 2e en 3e deel onder preekhek, 1e deel geligwit met nr., meer niet).

Inmiddels is het preekhek een ruime steen teruggeplaatst naar de zuidmuur. Waar voor 2012 nog één steen tussen hek en nieuwe tegelvloer te zien was, zijn er nu ruim twee waar te nemen. Ook zijn hierbij weer enige stenen verdwenen of van plek veranderd. Dubbele steen Zz-150-151 oa ligt niet meer op zijn originele plek en onbekend is waar deze oude witte steen gebleven is. Achter het preekhek was voorheen nog een knielbankje, maar deze is weggebroken om plaats te maken voor het opnieuw te plaatsen preekhek.

136. , [].

(**TP**:- in 3 delen, 1^e deel wit met nr., op 2^e deel een merk op z'n kop tussen AC, hoort dus thuis op Zz-161, op 3^e deel de naam Jacob Freecksoon Ofslager, waaronder zijn merk zoals op Zz-246, en op Zz-144).

137. , HH, (onder buitenrand van't hekjen in 3 ged, op mid, merk), [].

(**TP**:- in 3 delen links van de nieuwe vloer, 1^e deel wit en extra lang, 2^e deel extra klein, op 3^e deel een merk zoals op Zz-149 en hoort daar thuis, verder niets).

138. (in 3 ged.).

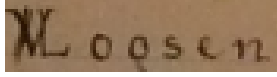

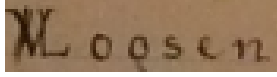
139. , 139, , (in 3 ged, merk met cijfer op 1^e stuk, op mid, merk).

140. (geelen steen, gebroken).

141. , *Margrietie Wou*, (mid, wapenfig. en schrift); *Jan Jansz van Loosen de Jonge*, [].
(G-149: meld alleen: J. J. v. Loosen.).

(TP-: lange steen, onderin een wapencartouche waaromheen de naam van Van Loosen, wapen zelf weggebikt, bovenin de naam van Wou, deze steen ligt nu in Zuidportaal).

142. , JJVLoosen.

(TP-: lange steen, middenop de naam, verder niets, ligt tegenwoordig in de Kruiskap naast Verhee op Zk-53, achter balie).

143. (in 3 ged, genommerd) 89.

144. , , (steen tegen pilaar). *Jacob Freecksoon Ofslager*, [].

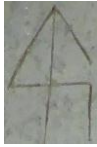
(TP-: lange witte steen, bovenin het nr., daaronder de tekst en merk, middenop een cirkel met vaag merk, daaronder een breuk, verder niets, deze steen ligt nu op Zz-294).

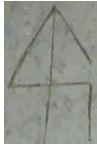
145. [].

(TP-: in 3 delen langs de zuidmuur, op 1e deel het nr., 2e deel wit, rest weinig van te zien).

146. [].

(TP-: in 3 delen, op 2e deel een merk welke op 45 thuis hoort, op 3e deel een grote K, verder niets).

147. +148. , [].

(TP-: dubbele lichte steen achter preekhek, bovenin is vaag het nr. 163 te zien, linksboven een merk, deze steen hoort thuis op Zz-163-164, verder niets op te zien).

149. , [].

(TP-: in 3 delen, 1e deel gebroken, 1 derde deel met nr. en dit merk ligt nu op Zz-151 en een deel op Zz-150, verder niets).

150. , [].

(TP-: in 3 delen langs preekhek, op 1e deel het merk van 149, zie aldaar, op 2e deel een ander merk, verder niets).

151. (geelen steen, half onder hekjen). [].

(TP-: in 3 delen, op 2^e deel het nr. 149 met middenop dat merk, hoort dus thuis op Zz-149, verder niets, links van nieuwe tegelvloer).

152. (gebroken steen).

153. +154. , , (ongenom, dub.graf, grooten blauwen steen, wapen afgebikt, afgesleten opschrift), *Donec veniat immutatio*.

(G-163: idem+: Naam en wapen uitgesleten, spreuk onderaan. Onder deze zerk is begraven Mr. Dirk van Wijdenesse, geseyt Baens, +26-1-1675; zie wapenbord no. 4 hierna en Centen blz 135).

♥4. (G-blz 121: **Wapenbord** 4: D. V. W. G. B. Obijt den 26 januarius anno 1675. Mr. Dirk van Wijdenesse gez. Baens, rechtsgeleerde te Enkhuizen, heeft tot zijn dood ijverig gewerkt aan het proces over de verstoeling van den Westfrieschen zeedijk, zie P. Schuitemaker Jz. "De Westfriesche dijk en zijn onderhoud van de vroegste tijden tot heden", A'dam 1904. Hij was evenals zijn vader Cornelis Dircksz Baen Hoogheemraad van den Hondsbossche voor het kavel Drechterland, de vader 1641 tot +1651, de zoon 1652 tot +1675
-Wapen: op groen een zilveren rechterschuinbalk; helmt. een uitk. zilveren leeuw uit een

ton, groen geboord en met zilveren hoepels).

(Br-blz 35: 7. Dirk van Wijdenesse, gesegd Beans, was een bekend rechtsgeleerde te Enkhuizen en was betrokken in 't grote proces (1650-1695) van de verstoeling der West-Friese dijken. Het Wapenbord, groot 130 x 148 cm., waarboven een driehoekig front, is kenbaar aan de initialen D.V.W.G.B. De zijkanten zijn afgeloten met 2 halfronde kolommen. De wapenfiguur bestaat uit een schuine dwarsbalk; helmt. de Hollandse leeuw in een tuin).

(Br-blz 68: Naam en wapen uitgesleten. Onderaan leest men; ... Donec Veniat Immutatio. (Volgens het register der graven zou hier begraven zijn: Mr. Gerrit van Wijdenesse geseyd Beans, overl. 26 Jan. 1675. [moet Dirk zijn])).

(TP-: hier ligt tegenwoordig de nieuwe tegelvloer).

ZK-zk: Blz 11:

155. (in 3 ged.).

156. (in 3 ged, gelijke steensoort als 155).

157. (een steen).

158. +159. , (dub.graf, steen langer dan ordinair, van schrift versleten, nog te zien) *Hier is begraven Henrick Egxken en is g... 61*, [].

(TP-: dubbele grafsteen met randschrift boven en rechts, middenop een wapen in een cirkel, schild en helmt. weggekapt, ligt nu rechts van nieuwe tegelvloer, dus half in de Noordkap).

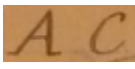
160. (voor den predikstoel), *Dirck Janszen Brandt*, [].

(G-127: idem+: Een muuranker).

(Br-blz 69: idem).

(TP-: in 3 delen langs de zuidmuur, op 3e deel de naam van Brandt, daaronder een merk als een muuranker, verder niets).

161. , AC, [].

(G-130: idem).

(G-167: idem).

(TP-: in 3 delen, op 1e vaag het nr. en het merk, op 2e deel een wapenschild in cirkel, daarop dit merk tussen de letters AC, 1 derde deel met merk tussen AC ligt nu op Zz-136 voor hoek preekhek, 3e deel wit).

162. (niets).

(TP-: onder houtvloertje).

163. (niets).

(TP-: onder houtvloertje. Deze dubbele steen ligt tegenwoordig op Zz-147-148).

164.

(TP-: onder houtvloertje. Deze dubbele steen ligt tegenwoordig op Zz-147-148).

165. , [].

(TP-: langs het preekhek, 1 derde deel waarop niets boven een lange steen, daarop bovenin het nr. 192 en een wapenschildje met de naam Cornelis Backer, hoort dus thuis op Zz-192, zie aldaar).

166. , FLH, (ongenom, half onder hekjen, 2 geele ged, op 2e merk), [].

(TP-: in 3 delen links van nieuwe vloer, op 1e deel een merk tussen CK, van 165, op 2e deel het nr. 165 met dat merk en letters, op 3e deel het merk van Zz-150, verder niets).

167. +168. , (ongenom, dub.graf, grooten blauwen steen, wapens uitgebikt) *Jacob Dircksz Brouwer, ontslapen in den Heere den 18 martij 1635. Mitsgaders Cornelis Pietersz Biens, ende Soutje Jacobs sijn huijsvrouw, gestorven den 30 junij Ao. 1618. Johannes Puppius, gerust den 16 majj 1651, ende Agniesje Kornelis Boom, sijn huijsvrouw gerust den julij Ao. 1655, verwachten van hier een zalige opstandinge*, (dan volgt een gedicht).

(G-150: idem+: [gedeeltelijk onleesbaar gedicht in 8 regels]: neer gevelt noch bederven dat het lijf naem is nochtans, terwijl daer de heugenis schijnt verstreken. Doch sal de steen noch spreken, brengen aen den dagh, de deught die hier onder lagh. [einde gedicht, waarna er nog een volgt]: Verwacht van hier een salige opstanding. Brouwer der Helden een, die Godts banieren, Hier maken op en 's Princenvlagh deen swieren. En

Biens, die trouwlyck diende stadt en kerck, Met wijsen raadt en stichtlijck rijmewerck, En Puppius Godts kuddes trouwe weyder, [hertbreecker - ziele]zalver - Hemelleyder, Die [dertigh jaer] Godts wijnbergh hier bewaerde, D[ees met haer helft]en leggen hier in d' aarde. Wat [ze]gghe ick [?] aerd [?] de Hemel is haar erven, Och die sleghts mogt soo vroomen doodt eens sterven. [Tussen de vierkante haakjes komt uit **Brouwer** blz 71]. Dit graf kwam omstreeks 1650 aan Ds. Theodorus Brouwerus, predicaant; met no 168 werd het voor altoos verzegeld door juffrouw Susanna Brouwer, waarvoor de kerk ontving blijkens testament van die juffrouw d.d. 17 oct. 1730, gepasseerd voor notaris Frans Meun, een obligatie van fl.1200; J. Puppius Guilielmi fil. was in 1619 als prop. beroepen te Oosthuizen en vandaar 14 mei 1620 te Enkhuizen beroepen en bevestigd 10 december 1620. Jacob Dirksz Brouwer, bgr: +26 -3-1635, oud bijna 84 jaar, zie grafschrift hier onder) EPITAPHIUM. [op blz 3 van Boek 28].

Ter gedenck van den eerweerdigen vromen ende godtsaligen.

J.D.

B egraven ligt hier 't lijf diens geest nu onbedwongen
van 's lichaems banden losgemaect

En in de Vrijheid vrijgeraect

R oept wijt het waerdigh lof van d'Heijligen gesongen,

o Groot en welgelukigh lot,

Ghij o getrouwen patriot

O neerd 'en vromen helt, u Daet u naem sal blijven,

Maer wat is dat? dit, dit is 't al,

Dat in der Saligen getal

U loon voor Eeuwigh vast en seker sal beklijven,

Ach 's menschen doen, wat is 't hier doch?

Al woelt en werckt hij veele noch.

W at kan het eijndlijck sijn als moeilijck beswaren,

Siet hier dien man soo haest verplant

Die voor de stadt het vaderlandt

E n Godes waerheit streed, bij vier en tachtig jaren.

D'achtende maert 't jaer dertigh vijf,

Volend hij dit seer cort verblijf

R ust saligh in den Heere bij hem wij haest vergaeren.

Ao. MDCXXXV H. (?) L. (?) Craeck, scripsit. [tekst zoals op het grafbord aan de noordelijke muur hangt. [8]].

(**Br**-blz 71: zie Bloys hierboven+: (aantekening: Op 1 mei 1730 zijn deze beide graven aan de heer ... Brouwer en zijn zuster toebehorende, gesteld op naam van Juff. Susanna Brouwer, waarvoor de kerk heeft genoten een obligatie ten laste van deselve, groot twaalf honderd gulden, staande ten naame van Lyntje Groes volgens testament voorn. Juff. Brouwer, gepasseerd 17 Oct. 1730 van de Notaris Frans Meun)).

(**TP**:- Deze dubbele steen ligt tegenwoordig op Zz-259-260).

169. +170. (ongenom, dub.graf).

170. (grooten geelen steen, randschrift versleten).

171. (in 3 ged.).

♥ 14. (**Br**-blz 36: **Wapenbord** 14: Hendrik van Loosen, Raadt ende Burgemeester, Dijckgraaf van Drechterland, Enkhuizen 1665. (een later geschenk van M.A. van Leeuwen)).

172. ♣, ♣, , Ao. 1613 den 24 januarij is Edel Dircx, huijsvrouw van Jan Sijms Blaeuhulck, in den Heere gerust en alhier begraven, (in Goth.letter), [8].

(**G**-146: idem+: Wapen uitgekapt, in de hoeken de zinnebeelden der Evangelisten).

(**NNBW**-IV, blz 160: Jacob Sieuwertsz Blaeuhulck, zoon van Sieuwert Jacobsz Blaeuhulck, geb. te Enkhuizen 1523, overl. na aug. 1613. Hij was Raad, Vroedschap, Burgemeester, Comm. Echtenstaat, Raad vd Admiraliteit 's Gravenhage 1588, en Equipagemr. vd Admiraliteit in 1591. In 1580 erfde hij het groote graf in de Zuiderkerk Zuidkap no. 172).

(**TP**:- Jacob Siewerts Blaeuhulck werd volgens Brandt in 1611 als Raad vervangen door Lucas Albertsz Brouwer. Aan hem komt het tweede grafbord toe dat aan de zuidmuur hangt. [8]).

(**G**-blz 100: Grafbord 2: Men leest daarop het volgende: O Mensche wilt u kruis doch seer gewilligh dragen. Ghy zyt beter niet dan Christus die is Gods soon, Sijn handen op die Aerdt syn aen het cruys geslagen, En hy droech voor u schult de scherpe doornecroon. Hoe

is het hem vergaen, is hy in druck gebleven? Heeft hem die felle doot verslonden? geensints niet. Den doot met syne doot hy doode sonder sneven, En sitt nu hier om hoogh daer het Geloof hem siet, Roepend komt al te saem die seere zyt beladen, Met uwer sonden last met cruys en lyden groot, Ick sal u (twyfelt niet) ontlasten en versaden, Siet bly' en de wijn vloeyt uit myn wonden root.

EPITAPHIUM.

B egraven leyt alhier	H y staet in twee Juleeren
L yden most hy eertyds	V eel drucx om twoort des Heren
A lsooc ballinschap snoo	L anghe jaren seer fel
E n Godt keerde die cans	C laer is 't ghebleken wel
W ant quam 't Enkhuisen weer K loec hielp hi weder planten.	
Gods rein' en ware leer in spyt des Paeusch Trawanten	
Na heeft hy dicwils g'weest Burg'meester weert geacht	
Sturf in april, liet na, vier beenders cruysen acht.	

De laatste regel zou betekenen dat hij 84 jaar oud was, en de eerste dat hier begraven leyt, wiens naam in twee rijen met gulden letters te lezen staat. Het bord is gewijd aan: Jan Siewertsz Blaeuhulck, die twintigmaal Burgemeester van Enkhuisen was].

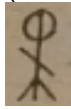
(**CBG**-jaarboek 1969, blz 251: Een handschrift met de namen der Burgemeester “de welke een gelyk getal van jaren binnen Enchuysen geregeert hebben sedert 't jaar 1572” (G.A.Enkh. no. 295) noemt onder diegenen “die 8 jaren geregeert hebben” Jacob Siewertsz Blaeuhulck, en verder in de rubriek van 12 jaren Jacob Siewertsz Schipper. In de “Regentenlijst” bij Brandt – tevens aangevende voor de hoeveelste maal een Burgemeester was verkozen – zijn echter de 8 jaren 1574(1) – 1586(8) van Jacob Siewertsz (zonder toevoeging Blaeuhulck) geteld bij de 12 jaren van zijn naamgenoot Jacob Siewertsz Schipper, Burgm. 1592(9) – 1612(20), [Gedenk en vele andere geschiedschrijvers tot in de huidige tijd vergissen zich dus met die 20 jaar Burgemeesterschap van Jacob Siewertsz Blaeuhulck, het waren er niet meer dan 8!]. Terwijl zijn kleinzoon Jan Simonsz Blaeuhulck nooit Burgemeester is geweest).

(**TP**:- lange steen met bovenin het nr. 172, en middenop onder 2 vage versleten merken de naam Edel Dirks enz, ligt tegenwoordig in de Kruiskap op Zk-32).

173. (ongenom. klein graf, 2 ged.).

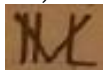
174. (niets).

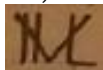
(**TP**:- in 3 delen langs zuidmuur, onder de preekstoel).

175. , OT, [].

(**TP**:- in 3 delen, 1^e deel niets, 2^e deel onder preekstoeltrapje, op 3^e deel een merk tussen de letters OT, verder niets).

176. (+177). , IIVL, (derde steen) *Hier leijt begraven Claes ...*, [].

(**G**-131: meld: I. I. V. Loosen).

(**TP**:- dubbele witte steen achter preekhek, bovenstuk onder houtvloertje, middenop een merk, verder weinig op te zien, volgens dit merk hoort deze steen op Zz-178-179 te liggen).

177. , (derde steen) *Daem Florissen backer, 1655*. [].

(**G**-129: noemt hem: Daem Florissen Backer. +: Een merk).

(**Br**-blz 69: noemt hem: Florissen Bucke, 1655).

(**TP**:- dubbele steen van 176-177. Het 1 derde deel met Daem Florissen Backer ligt nu op Zz-194).

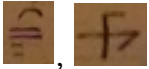
178. , [].

(**TP**:- in 3 delen, bovenhelft ligt onder houtvloertje, op 3^e deel het nr. 177. Hier hoort de dubbele lichte steen thuis die nu op Zz-176-177 ligt).

179. [].

(**TP**:- in 2 delen onder lange steen van Cornelis Backer op Zz-165, op 1^e deel op z'n kop een ster tussen de letters CL, hoort op Zz-190 te liggen, op 3^e deel het nr. 176, middenop een merk, daaronder het merk JJVLoosen, welke op Zz-176 thuis hoort, zie aldaar. Hier hoort

de dubbele lichte steen thuis die nu op Zz-176-177 ligt).

180. , (half onder hekjen, in 3 ged, op 1^e en 3^e staan merken), [(**TP**:- in 3 delen links van nieuwe vloer, op 1^e deel een randlijn en sierkrul, welke onder Zz-237 aan te sluiten, 2^e deel niets, op 3^e deel het nr. 191, verder niets).
181. , , (in 3 ged, mid, wapen met helmteken).
(**TP**:- 1 derde deel met dit wapen ligt op Zn-297, helmteken een klaverblad tussen 2 veren).
182. , (ongenom, in 2 ged, 1^e ged wapen uitgesleten, helmteken hetzelfde als 181).
- ZK-zk: Blz 12:
183. (in 3 ged, 3^e is geel, daarop staat) 1..5.
184. (ongenom, geel in 3 ged, waarop enkele strepen).
185. (geelen steen, randschrift en middenfiguur versleten).
186. (in 3 ged.).
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel nr. 307, 2^e deel met G ** R, en K, 3^e deel alleen het merk met nr. 186. Deze 3 delen liggen dus op Zz-307).
187. K. (in 3 ged, op 3^e stuk).
188. (in 3 ged.).
(**TP**:- in 3 delen langs zuidmuur, overdekt en weinig van te zien).
189. , [(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr. 190, met daaronder een ster (5p) tussen de letter CL, op 2^e deel dit merk,
190. [(**TP**:- lange witte steen, niets op te zien. Hier hoort het deel van 189 te liggen, samen met het 1 derde deel van Zz-179 waarop deze ster met letters is te zien).
191. [(**TP**:- lange witte steen, bovenin lijkt het nr. 169 te staan, verder niets).
192. , Cornelis Backer, [(**G**-132: meld: Cornelis Backer. Een merk. (122)).
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e het merk zoals op Zz-189, de rest overdekt en niet te zien. Hier lag vroeger een lange steen met wapenschildje bovenin, daarop de naam (Jan ?) Cornelis Backer met een merk, ligt dus op Zz-165).
193. , TJ, Hier leijt begraven Thomas Jelles, sterf den 19 april 1634, [(**G**-133: idem+: T. (een negerhoofd in een cirkel) I.).
(**Br**-blz 69: Thomas Jelles, 19 April 1634).
(**Vries**-Wwh-blz 94: HET GRAF VAN THOMAS JELLES. In de Zuider- en Westerkerk zijn bijzondere grafstenen meer regel dan uitzondering. Desondanks is het een buitenkansje als de kerkbanken moeten worden verplaatst en de daaronder gelegen stenen kunnen worden aanschouwd. De merkwaardige grafsteen van Thomas Jelles in het eerstgenoemde gebouw is tamelijk onbekend. Deze ligt namelijk half onder een bank binnen het hek rond de preekstoel. Het vreemde aan de zerk is de afbeelding die erop is aangebracht: het gelaat van een kleurling. Voor zover bekend is dit de enige grafsteen die niet in vergelijkbare vorm ook elders in de stad te vinden is. In de grafboeken staat er niets over vermeld. Was Thomas Jelles een handelaar die zijn voornaamste product op zijn graf liet aanbrengen? Of rust hier een bekeerde slaaf, die als voormalig heiden door zijn meester is vernoemd naar de "ongelovige Thomas" (Joh.20:24-29)?).
(**TP**:- in 3 delen langs preekhek, op 1^e deel een grote K, op 2^e deel een merk tussen CK, zoals op Zz-166, op 3^e deel de kop en tekst van Thomas Jellesz, hoekje afgebroken).
194. , Hier leyt begraven Claes ..., in syn leeven ... is inden Heere gerust den Anno

1651, [☞].

(**TP**:- in 3 delen links van nieuwe vloer, op 1^e deel een heel vage tekst op z'n kop, [zie deze tekst deels ook Zz-176], op 2^e deel de naam van Daem Florissen Backer 1655 met een merk in een cirkel daaronder, hoort op Zz-177 te liggen, op 3^e deel het nr. 193, daaronder dit merk).

195. +196. (dub.graf, grooten geelen steen, randschrift bijna versleten, in't midden figuur, onderaan een doodshoofd), [☞].

(**Navorscher** 1898, blz 436: meld nog: Commandeur Jacob Cornelisz de Boer, +22-8-1655, was op 18-3-1635 gehuwd met Tetjen Alberts, en had 5 kindern. Zoon Kapitein Cornelis de Boer, geboorte onbekend, was op 9-4-1656 getrouwd met Grietje Simons Semeyns, en had 8 kinderen. Hij sneuvelde, samen met Vice-admiraal Volkert Schram [Wz-233], en Schout-bij-Nacht David Vlugh [Wm-248], in de zeeslag tegen de Engelsen en Fransen nabij Schooneveld bij Westkapelle. De 7^e juni 1673 raakte hij zwaar gewond, en overleed in Rotterdam op de 16^e, en werd op de 21^e alhier begraven. En zoon Kapitein Maarten de Boer, gedoopt 28-9-1642, en op 9-10-1667 te Hoorn gehuwd met Hoornse Lijsbeth Jans, en had 6 kinderen. Zijn overlijden is nog onbekend, misschien in de dezelfde zeeslag van 1673?).

(**TP**:- Deze dubbel witte steen ligt tegenwoordig op Zz-247-248 tegen de zuidmuur).

197.

198.

199. +200. , (fraaie zerk, onleesbaar, helmteken eikel(?). *Hier leijt begraven Hendrik Janssoon van Loosen, in zijn leven Bewindhebber der Oost Indische Compagnie, gestorven den 19 februarij LII, en de sijn Grietje ... dochter, gestorven den 22 maartie MDCL [=1650].* [zerk-deel ligt misschien tussen graf no. 172 en 173, zoals in Boek 28 beschreven is].

(**G**-145: idem, [maar zegt: MDCXLII =1642 ipv 1652, en zijn suster Grietgen van Loosen dochter op 22 maart MDCL =1650] +: Wapen uitgekapt, helmt. een eiketak met eikels).

(**TP**:- Burgm. Hendrik Jansz van Loosen, *1582, +26-2-1652En Zz-200, x1613 Griet Luijtjesdr in de 3Kronen, *1588, +4-4-1650En Zz-199, (dr Burgm. Lucas Gerritzn in de 3Kronen en Dieu Jacobsdr. ♦). Jan van Loosen, +1-10-1668En Zz-200, out Commissaris. Deze gebroken steen ligt tegenwoordig in de Kruiskap op Zk-46).

201.

202. *Jacop Freecksoon Ofslager*, [☞].

(**G**-152: idem+: Eigenaren waren vanaf 1649 Fredrick Isbrantsz Offslager; Jantjen Freecks wede. wijlen Jacob Jans Aechts Jan).

(**Br**-blz 68: idem).

(**TP**:- er ligt nog 1 derde van deze steen tussen de pilaren, onder het nr. de tekst waaronder een weggebikt merk, hoort waarschijnlijk in de Noordkap, zie Zn-202, welke op zijn naam stond. Hier ligt nu een lange steen rechts naast de nieuwe vloer, bovenhoeken flink beschadigd en met cement opgevuld, middenop een versleten wapenschildje, verder niets).

203. (geele steen) *Luijtjen Janszoon In't Wa..(?)*.

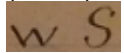
(**TP**:- langs de zuidmuur, overdekt en weinig van te zien).

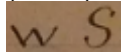

204. , IS-K, (halve fraaie zerk).

205. (niets).

206. (niets).

207. , WS, (geele steen, gehele zerk).

208. , [☞].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e en 2^e deel vaag dit merk, 3^e deel is geligwit, verder niets).

209. , (alle drie de zerken gemerkt met een) S, [☞].

(**TP**:- in 3 delen links van nieuwe vloer, op elk deel een S te zien, verder niets).

210. , II,

(**G**-143: I. (Een merk) I.).

211. , (fraaie zerk met wapen: vrouwenbeeld op de knie gebogen). *Hier leijt begraven MIN Hermans A van Kapitein Jan Jacobsz Schrobob, is gerust den 12 augustus 1640. Hier leijt begraven capitein Jan Jacobsz Schrobop, en is in de Heere gerust in't jaer den 8 september 1645.*

(G-142: idem+: Hier leyt begraven Meintien Jansdr van kapitein Jan Jacopz Schrobop, is gerust den 12 augustus 1640. Wapen uitgesleten. Helmt. Een uitk. arm met ijsstok in de hand. Later kwam dit graf aan Catharina van Romond, wede. Burg. Timmerman, vlg. Westerkerk ZK grafno. 415-416).

(TP-: deze steen ligt tegenwoordig op Zn-287, zie aldaar).

212. (niets).

113. ,

214. *Hier rust het sterfelick van D'Heer IJsbrandt Boterkoper, in sijn leven commandeur van Creveceur en Capitein over een compagnie voetkneghten, geschoten met een vijantlijke kogel voor Woerden op den 13 october 1672, 't Enchuijse rust het lijck, bij Godt de siel, die voor den dienst des landt bij Woerden viel.*

(G-144: idem+: Zie het wapenbord no 7 hierna. Zie over zijn dood en begrafenis Centen blz 350ev.; een kind van hem werd ber. 28 juli, 4 aug. 1670 en 1-8 mei 1673; Catharina Boterkoper, 4-11 jan. 1677).

♥2. (G-blz 120: **Wapenbord 2**: Obijt 26 october 1657. Betreft Pieter Pietersz Boterkoper, die hier werd begraven. -Wapen: op goud twee zwarte gekruiste gaffels met een V over de onderste einden heen en vergezeld in elke hoek van een rode ster (6); helmt. een uitkomende geharnaste arm met een zwaard met gouden gevest in opgeheven rechterhand), [🏰].

(Br-blz 35: 2. Pieter Pietersz Boterkoper, +26 october 1657, (werd begraven in Zz-214)).

(TP: Om onduidelijke reden is er Pieter Pietersz Boterkoper op de Omschrijving van de Rouwkassen door de Kerkmr in 1867 terecht gekomen, en dus ook in de daarop volgende boeken, maar het moet de vader van IJsbrand Boterkoper zijn geweest, en dus Pieter Cornelisz Boterkoper. Deze steen ligt tussen de pilaren naast Zn-232, onder de kerkbank).

♥7. (G-blz 121: **Wapenbord 7**: Obyit den 13 october Ao. 1672, I. B. Betreft Ysbrand Boterkoper, Capt, die bij Woerden sneuvelde tegen de Franschen, oud 28 jaar en die met groote statie alhier werd begraven, in dienzelfden slag sneuvelde ook kapitein Jacob Visser van Enkhuizen, wiens lijck door de Franschen te Woerden werd begraven. -Wapen: gevierendeeld: I en IV op goud een zilveren lelie, in twee stukken overlans gedeeld, waartussen een zwarte wassenaar; II en III op zwart drie zilveren korenschoven; gekroonde helm; een uitkomende hand, een zwaard met gouden gevest vasthoudende).

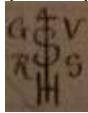
(Br-blz 35: 5. Ysbrand Boterkoper, +13 oct. 1672, hij was Hopman in 't Staatse leger, Bevelhebber van 't Fort Crevecoeur, overleed aan wonden bekomen in een gevecht bij Woerden tegen de Franschen. Met militaire eer begraven, (zie Centen 350ev.)).

(Br-blz 68: IJsbrand Boterkoper, in syn leven Commandeur van ..., en Capiteyn over een Compagnie voetkneghten, geschoten met een vyandelijke kogel voor Woerden op den 13 oct. Ao 1672. Grabschrift: t' Enchuysen rust het lyck, bij Godt de ziel, Die voor den dienst des lands bij Woerden viel).

215. , (geele steen).

216. (niets).

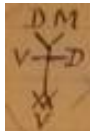

217. , GV-RS,

218. K.

ZK-zk: Blz 13:

219. K.

220. , DM-VD-V, [🏰].

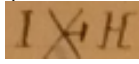
(TP-: op 1 derde deel dit merk, is van David Michielsz van der Velden, ligt nu op Zn-313, zie aldaar).

221. , (geele steen).

222. (niets), [🏰].

(TP-: in 2 delen, beide geligwit, verder niets).

223. , IH, (heele steen), [🏰].

(**TP**:- lange gebroken steen links van nieuwe vloer, middenop een wapenschildje, nog vaag dit merk met letters te zien, verder niets).

224. (niets, heele steen).

225. ,

226. +227. , *Thijs Claassen van Bassen. Do. Nicolaus Cruquius, obijt Ao. 1649 den 27 mei, in sijn leven predicant opt Texel aan den Burgh, leijt hier begraven, en Ao. 1653 den 30 junij, sijn huijsvrouw Aefien Cornelis.*

(**G**-139: idem+: Ds. N. Cruquius werd als prp. in 1642 te Burg op Texel beroepen en overleed aldaar, hij werd als Ds. Claes Kruyckas op 18 juni 1649 begr.; zijn kinderen waren 1649 eigenaren van dit graf, dat oorspronkelijk stond ten name van Guertien Harpers wde. Claes Cornelisz).

(**TP**:- Deze dubbele licht steen ligt tegenwoordig op Zz-107-108).

228. +229. , (fraaie dubbele blauwe zerk, met hert als helmteken) *D..RK...I..JI ..R..N STERF DEN..I..CJ..GUSTUS anno is in den Heere gerust DI..N..BR 1647.*

(**G**-138: meld alleen: Wapen uitgekapt; helmteken uitkomende hertenkop en hals, ligt tegenwoordig op Zz-334-335).

230. , II-BK, (derde stuk).

(**TP**:- een deel met dit merk ligt tegen de oostmuur einde Zuidkap op Zz-355-2).

231. (niets).

232. , (merk op alle drie de steenen).

(**TP**:- 1 derde deel ligt omgekeerd op Zz-277).

233. , LP, (op alle drie de steenen).

234. ,

235. (niets).

236. K.

237. , (drie verschillende steenen, op 3^e steen) *het jaer des heiligen evangeli an 18 augustus is in den Here ontslapen ... Kornelis (?) Dircksz, Ao. 1621 (?) den 17 april is ... naegelaten weduwe (?) van saliger ... Dirckszoon, []*.

(**G**-153, meld: Anno 16.., den 17 april is gestorven tijen Douwes, nagelaten weduwe van salige is Dircs zoon).

(**G**-154: meld: Ao. 151., op de 18 augusti is in de Here gerust andries Dircksz).

(**TP**:- In 3 delen, slordige tekst en gedeeltelijk weggesleten, middenop een ovaal met wapenschild, wapen weggekapt, 3^e deel niets, deze ligt op Zz-166).

238. , (op alle drie de steenen), []

(**TP**:- in 3 delen links van nieuwe vloer, op 1^e deel het nr. en merk, deel 2 en 3 met merk liggen op hun kop, verder niets).

239. *Gerrit Koelugt, []*.

(**TP**:- 1-derde deel met nr. en naam ligt op Zn-322 tegen oostmuur).

240. (groote geel steen met blauw stuk er in).

241. (niets).

242. (niets)

243. +244. (groote blauwe dubbele zerk).

245. , CMC.

(**TP**:- 1 derde deel met dit merk en letters ligt op Zz-355).

246. , *Hier leggen begraven Frerick IJsbrandtsz Ofslager, is in den Heere gerust den 26 december Ao 1624, en sijn huisvrouw Geertje Iddes, is in den Heere gerust den 15 februari*

Ao 1641, en haren soon Jacob Freecksen Ofslager, is in den Heere gerust den 19 maart 1656, [het merk], en haren soon Gerben Freecksen, is in den Heere gerust den 12 december 1644, ende haar dochter Griettien Freecks, is in den Heere gerust den 7 november 1647, [☞]. (G-151: idem+: Vóor den vierkanten pilaar).

(TP-: lange gebroken steen, ligt op z'n kop naast nieuwe tegelvloer, boven vierkante pilaar).

247. +248. , BB, (oude geele steen). Hier leit begraven Albert Bartels, starf den .. februari Ao 162., Hier leit begraven Chriet Bartelsdochter, starf den 6 september Anno 16..., [☞].

(TP-: dubbele witte steen, ligt tegen de zuidmuur, onderin nog vaag een doodshoofd te zien, is dus de steen van Jacob Cornelisz de Boer van Zz-195-196, zie aldaar. De dubbele steen met Albert en Chriet Bartels ligt tegenwoordig dwars op Zz-339-340-341).

249. , Lammert Wijbrandts, anno 1624, (een schaar in een cirkel), [☞].

(G-148: [noemt hem Lammert Sybrandts]. Wapen uitgekapt).

(TP-: in 3 delen, op 2^e deel nr. 223, op 3^e deel het merk).

250. , (geele steen), [☞].

(TP-: in 3 witte delen, 3^e deel gebroken).

251. (niets), [☞].

(TP-: in 3 delen, 3^e deel wit en overhoeks gebroken met een vage ½ wapencartouche).

252. (niets), [☞].

(TP-: lange steen, middenop een kleine vage wapencirkel, verder niets).

253. (niets), [☞].

(TP-: lange steen, onderin gebroken, middenop een versierd wapencartouche, verder niets).

254. , (helmtteken een boom(?) als uit het wapen), [☞].

(TP-: lange steen met boven en onder uitgesleten cartouches, waartussen een wapen in een ovaal, op het wapenschild 3 planten als palmboompjes, ligt als 1^e steen onder nieuwe tegelvloer).

255. (niets), [☞].

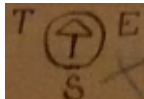
(TP-: lange steen met middenop ovalen cartouche, verder zonder opschrift of merk).

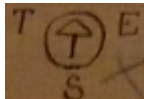

256. , A, [☞].

(G-2: idem+: De eigenaar was in 1642 Jan Gerritsz Buttercoper).

(TP-: Lange steen met eenzelfde cartouche als 255, ook zonder opschrift of beeld, wel is de sierletter A vaag te zien in de cartouche).

257. , TE-S, Schoen, [☞].

(TP-: lange witte steen, middenop kleine cartouche met merk, waaromheen de letters TE-S).

ZK-zk: Blz 14:

258. Reijner ..esz, stadstimmerman, ..ges..e den 10 mej an..ere gerust den 29 ann, [☞].

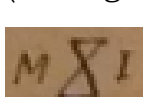
(TP-: in 3 delen, 1^e deel wit met nr., overhoeks gebroken, andere 2 delen zwart zonder tekst of merk).

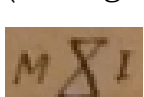
259. +260. (niets), [☞].

(TP-: dubbele grafsteen, veel tekst maar door slijtage heel moeilijk te lezen, bovenin een wapencartouche waarvan het wapen is weggebikt, ligt als laatste onder nieuwe tegelvloer, dit is dus de steen van Jacob Dirksz Brouwer, zie Zz-167-168).

261. (niets). [☞].

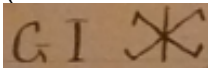
(TP-: ligt onder viekante pilaar, niets op te zien).

262. , MI, , [☞].

(G-28: idem+: In 1647 was eig. Meinart Jansz).

(TP-: in 3 delen langs de zuidmuur, op 1^e het merk met letters, op 3^e een ander merk wat bij Zz-265 hoort).

263. K, . (TP-: in 3 delen, op 1^e deel het nr., 2^e deel overhoeks gebroken, 3^e deel met grote K).
264. , (fraaie zerk, met uitgebikt wapen en) *den vromen is sterven leven*, . (G-147: idem: [al zegt Gedenk: Den . . Komenis / Steven Leven]. Wapen uitgekapt). (TP-: lange steen met boven en onder een tekstcartouche, midden een wapencartouche waarvan het wapen is weggebikt, boven is een onduidelijke tekst te zien).
265. K, , . (TP-: lange witte steen, middenop een vage kleine cartouche, verder niets op te zien).
266. , AI, (geeie zerk), . (TP-: in 3 witte delen, 3^e deel groter dan andere 2, met 3-4 vage merken).
267. *Mr. Femme Gerbrandtsz Drieduijm*, . (G-141: idem). (TP-: lange steen met sierlijke letters, waarboven het nummer).
268. K, (niets), . (TP-: in 3 delen, 1^e deel rood, 2^e deel met grote K, verder niets).
269. (niets), . (TP-: in 3 delen, 1^e met nr., verder niets).
270. (niets), . (TP-: lange steen, bovenin vaag het nr., verder niets).
271. (niets), . (TP-: lange steen, bovenin vaag het nr., verder niets).
272. , *Hier leijt begraven Jan Jansz Ham, is gerust den 16 augusti anno 1618*, . (G-33: idem, [maar zegt: 20 augustus]). (TP-: Lange steen, met boven en onder een vierkante cartouche, onder overhoeks gebroken en hersteld, alleen boven met vage tekst, er lijkt 20 augustus anno 1611 te staan. Middenop een ovaal met wapen, schild is weggekapt, helmt. een distileerglas ?).
273. (niets), . (TP-: in 3 delen, 1^e deel met nr., 2^e deel grijs, verder niets).
274. , *Pieter Fredrickz Hoijswagen*, . (G-32: idem+: Een merk). (TP-: lange steen, onderin het merk met rondom de tekst).
275. K, . (TP-: lange rode steen, middenop een grote K, onder opgevuld met zwart restje).
276. . (TP-: in 3 verschillende delen langs zuidmuur, op 1^e gebroken deel nr. 276, op 2^e deel een vaag weggebikt merk, 3^e deel is wit).
277. K, . (TP-: in 3 delen, op 1^e deel merk als Zz-232, op 2^e deel grote K, op 3^e deel het nr. 186).
278. , GI, . (G-28: Een merk tussen M. en I. (In 1647 was eig. Meinart Jansz)), (TP-: lange witte steen, middenop heel vaag een cirkel en daarin een merk, verder niets).
279. , *Jan Corneliszoon Scheepstimmerman*, . (G-26: idem+: Een bijl). (TP-: in 3 delen, 1^e deel grijs met nr., op 2^e deel naam en merk, 3^e deel ook grijs).
280. , (niets), . (G-27: Een merk tussen I. en C. Volg no. 279; dit graf behoorde aan de kinderen van Jan Cornelisz). (TP-: in 3 delen, op 1^e het nummer, op 3^e witte steen een soort klauwhamer, of kuipershamer ?).

281. , (niets), [☞].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., op 3^e deel dit merk, verder niets).

282. , (niets), [☞].

(**TP**:- in 3 delen, zonder nummer, op 1^e deel dit merk).

283. (niets), [☞].

(**TP**:- in 2 delen, bovenste oude 2/3 deel niets, 3^e deel op z'n kop met uitgebikt wapencartouche, hoek flink beschadigd).

284. *Hier leijt begraven Jan Brandt Gravemaeker van de Suijderkerk, en sijn huijsvrouw Grietien Jacobs*, [☞].

(**G**-31: idem+: 8 april 1769 werd eigenaar Olpherd Brandt).

(**Br**-blz 70: idem).

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel nr. en tekst, verder niets).

285. (niets), [☞].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., op 2^e deel een versleten wapenschildje, verder niets).

286. , (niets), [☞].

(**TP**:- lange steen, middenop een versleten wapencartouche, waaronder een vaag merk).

287. (niets), [☞].

(**TP**:- in 3 delen, 1^e deel het nr., verder niets).

288. +289. (niets), [☞].

(**TP**:- dubbele steen, vaag de nr.s bovenin, verder weinig op te zien).

290. *Claeis Tiarcksoon*. [☞].

(**G**-30: Idem+: Een merk. Deze zerk ligt tussen den 1^e en 2^e pilaar vanaf de oostzijde).

(**TP**:- ligt tussen de pilaren, in 3 delen, 1^e met nr. 156, 2^e met nr. 155, allen zonder tekst).

291. , [☞].

(**TP**:- in 3 delen langs de zuidmuur, op 1^e deel nr. 277 op z'n kop, op 2^e deel een merk wat bij 293 hoort).

292. (geele steen met) *Geloof en geprezen Heere (?) Godt in den hemel* (verder onleesbaar), [☞].

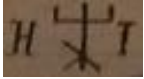
(**TP**:- lange witte steen zonder nr., tekst of merk).

293. , *Adriaen Jansen*, [☞].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel nr., tekst en merk, op 2^e deel zelfde merk maar ook een bijl als op Zz-279, op 3^e deel een ander merk).

294. *K*, [☞].

(**TP**:- lange witte steen, bovenin het nr. 144, daaronder de naam Jacob Freecksoon Ofslager met zijn merk, hoort dus op Zz-144 te liggen, zie aldaar, in het midden een cirkel met vaag merk, breuk er vlak onder, verder niets).

295. , *HI*, *Kurvemaker*, [☞].

(**G**-18: idem).

(**TP**:- in 3 delen met alle drie een merk, 2^e op z'n kop, alleen onderste heeft letters en naam).

ZK-zk: Blz 15:

296. (niets), [☞].

(**TP**:- lange steen, bovenin het nr. 422, of 429 ?, linksonder hoek afgebroken, verder niets).

297. , (niets), [☞].

(**G**-25: Een wassenaar tussen de letters I. en I.; daaronder twee afgewende wassenaars; en daaronder de letters V. H. Eigenaar was na Burgm. Wybrandt Jansz Schram, Jan Jansz Wittebroodt backer).

(**TP**:- lange steen, boven het nr., middenop een merk in cirkel, zelfde als Zz-77).

298. K, (niets), [🖼].

(**TP**:- lange steen, bovenin het nr., middenop een grote K, verder niets).

299. (niets), [🖼].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., verder niets).

300. +301. (niets), [🖼].

(**TP**:- dubbele grafsteen, alleen de nummers zichtbaar).

302. +303. (niets), [🖼].

(**TP**:- groot rood dubbelgraf, in het midden een cartouche, behoorlijk versleten en lijkt erg oud, nummers aan beide zijden van wapencartouche).

304. 🖼, *Hier leijt begraven meester Hendrick Nieman, in sijn leven geschutzgieter deser stede, sterft 18 maij 1621, en begraven den 23 dito. Hier is begraven Yde Maes, de huesfrow van Mr. Hendrick Nieman, is gerust in den Herren den 30 augustus 1619*, [🖼].

(**G**-24: Idem+: Wapen uitgekapt).

(**Br**-blz 70: zegt: 12 mei 1621).

(**TP**:- Lange steen met boven en onder een vierkante cartouche met de twee teksten, waar-tussen een ovaal met wapen, schild en helmt. weggekapt).

305. K, [🖼].

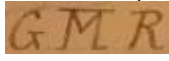
(**TP**:- in 3 delen langs de zuidmuur, op 1^e deel een grote K, op 3^e deel merk weggekapt).

306. DD, , , [🖼].

(**G**-4: idem).

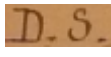
(**G**-13: idem).

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr. met merk en letters, op 2^e deel een grote K van kerkgraf, verder niets).

307. K. , GMR, [🖼].

(**G**-14: Een merk tussen G. en R.).

(**TP**-in 3 delen, op 1^e deel het nr., op 2^e deel het merk tussen GR en een grote K, op 3^e deel alleen het merk met nr. 186. Deze 2 delen horen op Zz-186 te liggen, misschien de letters van Gerrit Ridder ?).

308. , DS, , II, [🖼].

(**G**-16: idem+: In 1758 was eigenaar Dirk Smit).

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel de letters D.S vlak onder het nummer, op 3^e deel een merk tussen de letters II).

309. *Hier leit begraven Dieuwertje dochter, huijsvrouw .. jar .. op den ... Hier leit begraven Hessel Pie.. Biersteker, is in den Heere gerust den .. september 1677*, [🖼].

(**G**-17: idem).

(**TP**:- lange steen, tussen de twee teksten een uitgebikt wapenschildje, onderste helft niets).

310. , II-S, , [🖼].

(**G**-19: meld: Een merk tussen I. I. / I. Eigen. was 1638 Jacob Jansz Joostes. (310)).

(**TP**:- lange gebroken steen met randlijn, middenop boven de breuk een merk in dubbele cirkel).

311. 🖼, *Harmen Davidtsen*, [🖼].

(**G**-20: idem+: Hij was in het laatst der 17^e eeuw eigenaar. Wapen uitgesleten; later is een merk opgebeiteld).

(**Br**-blz 70: idem).

(**TP**:- Lange steen, naam boven van later datum, midden een ovaal met wapen, schild schoongesleten met een later merk, helmt. een hertengewei. Is eigenlijk van de Noordkap, Harmen Davidsz, +12-11-1691 En Zn-311, zie onder Vlugh).

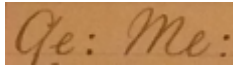
312. +313. , IW-S, [📷].

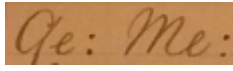
(G-21: Een merk tussen de letters I. W. / S. Jan Willemsz Schultis kreeg dit graf, dat oorspronkelijk stond ten name van Jan Joosten Glasemaker).

(TP-: Dubbele grafsteen, bovenin de nr.s, in het midden een versierde ovaal met een merk en de letters IW-S).

314. [📷].

(TP-: in 3 delen, verder niets).

315. , Ge: Me:, , [📷].

(G-22: idem+: Een merk, waardoor een C. 27 juni/4 juli 1672 werd begr. Jan Meynertsz).

(TP-: lange steen met randlijn, gerepareerde breuk, bovenin Ge:Me:, middenop het merk).

316. +317. , [📷].

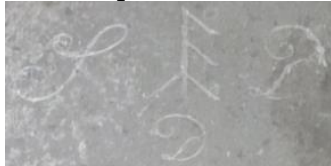
(G-6: meld: Een merk tussen de letters K. en C. (316)).

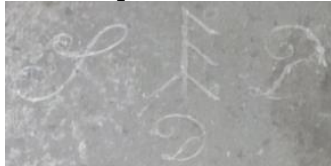
(TP-: dubbele witte grafsteen, zonder nr., tekst of merk, ligt hier niet op de goede plek).

318. , [📷].

(TP-: in 3 delen, op 1^e nr. 316 met een merk zie 316-317, 2^e met nr. 317 met een ander merk, op 3^e alleen een vaag nr., 318 ?).

319. , SD-D, [📷].

(TP-: dubbele witte steen tussen de pilaren, rechts het deel wat eigenlijk bij de Noordkap hoort, [Zn-275], midden links de letters en merk van Zz-95-96, zie aldaar, deze steen hoort daar dus te liggen).

320.

(G-37: Een houweel. Eigenaar was in de 17^e eeuw Klaes Jansz Steenkooper. (320)).

(TP-: lange witte steen langs de zuidmuur, onbenaderbaar door orgel).

321. , M, *Jan Lubbertsz, de Smit, is in den heere gerust den 15 maert Ao. 1657.*

(G-15: idem+: In het grafboek heet hij Jan Lubb. Slotemaker; daarna was eigenares Antjen Ottes, wed. van Jan Lubbertsz).

(TP-: in 3 delen, op 1^e deel het nr. en de tekst, rest onduidelijk).

322. +323. [📷].

(TP-: dubbele grafsteen, met nr.s bovenin, verder niets).

324. [📷].

(TP-: in 3 delen, op 3^e deel een grote K).

325. [📷].

(G-12: A. I., eigenares was Antje Jans).

(TP-: lange gebroken steen, bovenin vaag het nr., onderin de letters A I op z'n kop).

326. K, [📷].

(TP-: in 3 delen, verder niets).

327. [📷].

(G-11: meld: Een merk met de letter M. (327)).

(TP-: lange gebroken steen, hersteld maar erg verweerd, middenop een geheel versleten wapencartouche).

328. [📷].

(TP-: lange gebroken steen, hersteld, middenop een versierde cartouche waarin het wapen geheel versleten is).

329. +330. , *Hier ligt begraven Willem Hero Vesterman, in zijn leven Schepen deser stede, is in den Heere gerust Anno 1648 den 1 juni, ende Maria Pieters Hardenbols, zijn huijsvrouw*

sijnde in den Heere gerust den 12 october 1661. Hero Vesterman, soon van Willem Hero Vesterman, is in den Heere gerust 25 juni 1633. Elisabeth Vesterman, dochter van Willem Hero Vesterman, in den Heere gerust 18 januarij 1664. Neeltje Vesterman, in den Heere gerust 12 december 1679, [🖼].

(**G**-10: idem+: Mitschaders Margreta Vesterman, haarluijder dochter, in den Heere ontslapen den 2 februarij 1685. Eijndelijk Petronella Vesterman, haer dochter, in den Heere gerust den 8 marti 1698. Oock Neelke Vesterman, dochter van deselve, gerust in den Heere den 12 december Ao. 1678. Twee wapens uitgekapt: I. Vesterman (een gekanteelde toren, waaruit een piekenier ten halven lijve komt met een piek in de hand); II. Hardenbol. In 1633 behoorde dit graf aan Griet Willems, waarna het kwam aan Marijtien Pieters Hardebols; anno 1698 den 26 mei heeft de kerk ontvangen fl.100 van de erfgenamen van Juffr. Pieterella Vestermans, sulcx dat dit graff niet sal mogen worden geopent vóór den 17 maart 1798).

(**Br**-blz 70: idem).

(**TP**:- Mooie dubbele grafsteen en nog duidelijk leesbaar, wapens in de vorm van een schild en een ruit, maar weggekapt afbeelding).

ZK-zk: Blz 16:

331. [🖼], *Hier leijt begraven Poulis Reyersoone Paerde menner, is gerust den 10 october anno 1633, [🖼].*

(**G**-9: idem+: Een roskam).

(**Br**-blz 70: Pouulus Reyersoone Paerdemenner, 10 Oct. 1633).

(**TP**:- in 3 delen, 1^e deel met nr., op 2^e deel de tekst onder roskam, 3^e deel niets).

332. [🖼].

(**TP**:- in 3 verschillende delen, 1^e deel wit, 2^e deel geel gespikkeld met dit merk, 3^e zwart met dit merk).

333. [🖼].

(**TP**:- lange rode steen met randlijn, middenop een siercartouche met uitgesleten wapen).

334. +335. [🖼].

(**TP**:- dubbele grafsteen met middenop een versierd wapenschild, uitkomende hertenkop, verder onleesbaar versleten tekst erboven, komt van Zz-228-229, zie aldaar).

336. [🖼].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., 2^e deel niets, 3^e deel weggebikte tekst en merk).

337. [🖼].

(**TP**:- lange witte steen, zonder nr., tekst of merk).

338. [🖼].

(**TP**:- lange witte steen, zonder nr., tekst of merk).

339. [🖼].

(**G**-3: Een merk tussen de letters A en L. (Eigenaren waren in 1645 Andries Lourensz Smit voor $\frac{3}{4}$, en Aef Jans voor $\frac{1}{4}$ part)),

(**TP**:- boven ligt Zz-247-248 dwars, zie aldaar, op 3^e deel is HR te zien).

340. [🖼].

(**TP**:- boven ligt Zz-247-248 dwars, zie aldaar, 3^e deel niets).

341. [🖼].

(**TP**:- boven ligt Zz-247-248 dwars, zie aldaar, op 3^e deel een grote K).

342. [🖼].

(**TP**:- lange witte steen, zonder nr., tekst of merk).

343. [🖼].

(**G**-13: Een merk tussen de letters D. en D. (tweemaal)).

(**TP**:- in 3 delen, allen verschillende steen, 1^e deel is wit met een merk, 2^e met dit merk, waarschijnlijk van Zk-66 ?, 3^e deel niets).

344. [☞].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e het nr., op 2^e met dit merk zoals 343, waarschijnlijk van Zk-66 ?, op 3^e deel niets).

345. [☞].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e het nr., verder niets, lijken niet bij elkaar te horen).

346. [☞].

(**TP**:- in 3 delen tegen de scheidingsmuur, op 2^e deel het nr. 335, verder niets).

346-2. [☞].

(**G**-6: Een merk tussen de letters K. en C.).

(**TP**:- 3 delen in linker hoekje, op 1^e deel een cirkel met merk tussen de letters KC, op 2^e het merk van Backer, hoort dus op Zz-70 te liggen, 3^e deel mist een hoek tegen de oostmuur).

347. [☞].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel een grote K, op 2^e deel het nr. 230, 3^e deel mist hoek).

348. [☞].

(**TP**:- in 3 verschillende delen, op 3^e een merk tussen de letters KC zoals op 3 delen naar links Zz-346-2, verder niets).

349. [☞].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr. 338, op 2^e deel dit merk, 3^e deel niets).

350. +351. [☞].

(**TP**:- dubbele grafsteen met boven en onder een grote tekstcartouche, middenop een sierlijk wapencartouche, maar alles weggebikt of versleten, lijkt veel op de dubbel grafzerk die buiten op een verhoging op het kerkhof ligt).

352. [☞].

(**TP**:- in 2 delen, bovenin het nr. 107, bovenste deel met tekst en bloemen op wapen, versleten en onleesbaar, zie Zz-107, onder niets).

353. [☞], EF-SVE, (dit is het laatste nummer in deze kap gevonden). *Hier is begraven Annitien Wouters, den huisvrouw van Eliasar Fransen, sterf de 8 november 1654*, [☞].

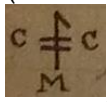
(**G**-1: idem+: Een merk, de 4 met de letters E. F. en S. V. E.).

(**Br**-blz 70: Annitien Wouters, de huysvrouw van Eliaser Fransen, 8 Nov. 1654).

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel nr. 349, 2^e deel niets, op 3^e deel tekst, linksboven is onleesbaar, onder een groot duidelijk merk in een ovaal. Er lijkt 4F-ESF-VE te staan, lag voorheen op Zz-348, terwijl Antjen Wouters op Zz-351 is begraven volgens begrafenisboek, welk graf in bezit was van Schipper Eliaser Fransz).

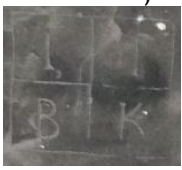
354. [☞].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel nr. 125, verder niets).

355. [☞].

(**TP**:- 2 delen, op 1^e deel een merk tussen de letters CC-M, hoort op Zz-244-245 te liggen, verder niets).

355-2. [☞], II-BK, [☞].

(**TP**:- laatst steen in de Zuidkap, hierop het merk van Zz-230).

460. (**G**-Addenda et Corrigenda: Op een putdeksel aan de Koorzijde buiten de Zuiderkerk ligt een deel van een oude grafzerk, met opschrift: Willem Jacobsen Reus, is in den Heer gerust den 8 nov. 1708, (Wm-460). [Een kind van hem: +27-2-1673, Wz-328]).

593??. de Wael 32/94.

(**TP**:- Claes de Wael, +11-2-1663En Zz-593).

--

Blz 17:

ZUIDERKERK, Noordkap, met Kruiskap daarop volgend:

1. [img alt="Small square icon with a cross-like symbol inside." data-bbox="88 121 118 134"/>.

(**TP**:- lange steen, bovenin nr. 17, middenop een wapencartouche, alles versleten).

2.

(**TP**:- onder houtwand, klein stukje nog te zien, verder niets).

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

(**TP**:- de lange steen met dit nr. ligt op Zn-1, zie aldaar).

18. [img alt="Small square icon with a cross-like symbol inside." data-bbox="93 444 135 458"/>, II, **S, [img alt="Small square icon with a cross-like symbol inside." data-bbox="221 444 246 458"/>.

(**TP**:- 2 halve delen blanke steen, lijken niet bij elkaar te horen door een licht kleurverschil, maar de randband loopt wel door. Op het deel met het nummer staat ook het merk met de letters, in een cirkel op de breuk is nog de naam van Cornelis te lezen, en een S boven een merk, ligt nu op Zn-21, zie aldaar).

19.

20.

21. [img alt="Small square icon with a cross-like symbol inside." data-bbox="93 611 135 625"/>, II, [img alt="Small square icon with a cross-like symbol inside." data-bbox="264 611 299 625"/>.

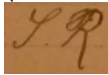
(**TP**:- lange witte steen in 2 delen, ligt op z'n kop met onderin het nr. 18, vage tekst en merk op de middenbreuk, daaronder een merk, zie ook Zn-18).

22. *Hier leijt begraven Freek Kop Hen, in leven stads .., obijt den 2 junij 1748, en zijn huijsvrouw Meinoutjen Bras, obiit den 21 september 1751, [img alt="Small square icon with a cross-like symbol inside." data-bbox="518 674 543 687"/>.*

(**G**-101: idem+: Hij wer 7 juni 1748, zij 27 sept. 1751 begraven; op 22 aug. 1771 kwam het graf ten name van Pieter Kophen).

(**Br**-blz 68: idem).

(**TP**:- Lange steen met duidelijke tekst, twee woorden weggekapt na Stads ...).

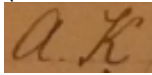

23. [img alt="Small square icon with a cross-like symbol inside." data-bbox="93 752 161 785"/>, SR,

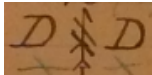
(**TP**:- ligt gedeeltelijk onder houten wand, lijkt een dubbele witte grafsteen, weinig van te zien).

24. [img alt="Small square icon with a cross-like symbol inside." data-bbox="93 815 135 832"/>.

(**TP**:- 1 derde deel met nr. 24, ligt in Kruiskap onder nr. 52).

25. [img alt="Small square icon with a cross-like symbol inside." data-bbox="93 848 188 881"/>, AK,

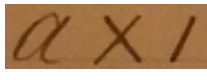

26. [img alt="Small square icon with a cross-like symbol inside." data-bbox="93 905 188 922"/>, DD,

(**G**-105: idem+: Dionis).

(**TP**:- 1 derde deel in de gang naar toiletten, het merk tussen de letters DD staat op een

schildje met onderop het woord Dionis, gebroken, 1 derde deel met nr. en merk tussen de letters ligt in de Kruiskamer op Zk-74, en lag vroeger als 3^e deel op Zk-36, andere deel onbekend).

27. , HK, , AI, Aeltien Ioggems, [☞].

(**TP**:- 1 derde deel met het nr., daaronder de naam, in het midden een uitgesleten kuil waarin de letters HK aaneen, waaronder A X I staat, ligt in de Kruiskamer achter de balie, een ander deel met alleen AXI ligt in de Noordkap in de gang naar de toiletten, daaruit een hoek voor een rooster).

28. [☞].

(**TP**:- in 3 delen in de gang naar toiletten, in delen 2 en 3 ligt een rooster, verder niets).

29. [☞].

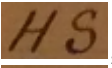
(**TP**:- in 3 delen langs de noordmuur in gang naar toiletten, op 1^e deel het nr. 20, op 2^e deel het nr. 42 met een merk zoals daar hoort te staan, maar over een oud merk heen, op 3^e gebroken deel een ander merk zoals op Zn-47, verder niets).

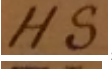
30. (Boven fraaie zerken zonder iets).

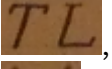
(**G**-136: meld: Nog in graf Noordkap 30 Schepen Jan Kluppel, Heemraad van den Hondsbossche voor Drechterland van 1701 tot +24 maart 1718 [zie ook graf no. 201]).

(**Br**-blz 70: Mooi uitgevoerd beeldhouwwerk, maar zonder wapen of enige inscriptie, vertonen de zerken Noordkap 29-30. In het gravenregister stonden deze legersteden lange tijd ten name van leden der familie Kluppel, later ook aan Weyntje van Loosen Jacobsdr, en Margaretha Petronella Verbruggen).

- 31.

32. , HS,

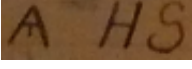
33. , HS,

34. , TL,

35. ,

36. ,

37. , LD,

38. , HS,

ZK-nk: Blz 18:

- 39.

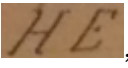
40. , (een schip (buis?)), [☞].

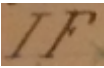
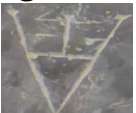
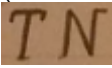
(**G**-106: meld: Een schip).

(**Br**-blz 70: Is versierd met een mooie afbeelding van een haringbuis, zonder verdere aanwijzing).

(**TP**:- op 1 derde deel met nr. 40 staat een fraai bootje afgebeeld met 1 mast en extra zeil, er lijkt een man zijn visnet binnen te halen, alles in een diepe cirkel, ligt in de gang naar de toiletten op Zn-69).

- 41.

42. , HE,

43. , II, [☞].
(**G**-23: Idem+: Eigenaar was in in 1649 Mr. Jacob Joosten).
(**TP**:- in 2 delen, 1 derde klein deel met nr., het grote 2 derde deel met merk tussen de letters).
44. K, [☞].
(**TP**:- in 3 delen, op 2^e en 3^e deel een grote K van kerkgraf).
45. [☞].
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., verder niets).
46. , IF, [☞].
(**G**-169: idem).
(**TP**:- lange steen, onderin een merk tussen de letters I F, daar overhoekse breuk).
47. , [☞].
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr. met merk, op 2^e deel ander merk, 3^e deel met merk van deel 1 maar op z'n kop).
48. , *Crin Carelsen Freimou*, [☞].
(**G**-98: noemt hem: Freumou. Een merk. Op 30 maart-6 april werd hier begr. Crijn Carelsz Backer).
(**Br**-blz 69: noemt hem: Crin Carelsen Trevmov (?)).
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., op 3^e deel de naam, op alle 3 delen is een merk weggekapt en daaronder een ander merk gezet).
49. [☞].
(**TP**:- in 2 delen, 1 derde deel zwart met nr., daaronder een 2 derde deel met licht gele kleur, verder niets).
50. [☞].
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel nr. met vaag merk, waaromheen de letters I T P, op 2^e deel het nr. 67, verder niets).
51. [☞].
(**TP**:- in 3 delen, lijken niet bij elkaar te horen, zonder naam, nr. of merk).
52. , [☞].
(**TP**:- in 3 verschillende delen, alleen op 3^e deel een merk, zie dit merk ook 2x op Zn-108, verder niets).
53. [☞].
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel nr. 19 met een merk als van 52, op 2^e deel nr. 21 met een vaag merk, op 3^e deel een grote K, de rechterhelft van deze stenen valt onder een blauwe wand, de eigenlijke steen ligt op Zn-97).
54. [☞].
(**TP**:- weinig van te zien, liggen gedeeltelijk onder matten).
55. [☞].
(**TP**:- weinig van te zien, liggen gedeeltelijk onder matten).
56. [☞].
(**TP**:- in 3 delen langs noordmuur, 3^e deel wit).
57. [☞].
(**TP**:- ongelijke stukken onder vitrinekast).
58. , TN, [☞].

(**TP**:- lange rode steen, waarop een vaag wapencirkel met merk, daaronder een grote K, lijkt erg oud).

59. , PI, [].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel merk tussen letters, op 2^e deel een grote K naast hetzelfde merk, op 3^e deel nr. 72 en ander merk).

60. , [].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel nr. en merk, op 2^e gebroken deel eenzelfde merk, op 3^e deel het nr. 34 met een ander merk in een ovaal, er lijkt R L te staan boven een ruime M, ook iets weggebikt, met 2 overhoekse breuken).

61. , TL, (een schip (buis?) op derde steen), [].

(**G**-155: meld: Een schip. T. L. [zonder merk]).

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel vaag het nr., op 3^e deel een fraai scheepje, waaronder de letters staan, verder niets).

62. , [].

(**TP**:- in 3 verschillende delen, op 1^e deel het nr., verder niets).

63. +64. , (fraaie oude zandsteen met onleesbaar handschrift), *Aef Jans, 1566 den .. noveb starf Wijbrant .. jaer .. Wijbrandts 's middags(?) tot Haerlem*, [].

(**G**-97: ...starf ... tian. Ano 1536 den 10 novemb. starf Wouter ...).

(**TP**:- Dubbelgraf, lichte steen en oude Gotische randtekst, bijna onleesbaar, eenvoudig wapenschildje in het midden).

65. [].

(**TP**:- in 3 delen, verder niets).

66. [].

(**TP**:- lange steen met randlijn, middenop een wapencartouche, wapen weggebikt).

67. [].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel een grote K, op 2^e deel niets, het 3^e witte deel loopt door in het volgende graf eronder Zn-81, bovenin een vaag merk).

68. [].

(**TP**:- in 3 delen, halft onder wand, alleen op 2^e deel het nr. 84).

69. [].

(**TP**:- in gang naar toilet, in 3 delen, op 1^e een diepe cirkel met het scheepje van Zn-40, zie aldaar, 2^e en 3^e deel niets. De witte steen met nr. 69 ligt hiernaast op nr. 70).

70. [].

(**TP**:- lange gebroken witte steen, bovenin het nr. 69, lijkt helft van dubbele steen, middenop een wapencirkel, daarboven een merk met de letters KDN, onder de steen een stukje zwarte opvulling, verder niets).

71. [].

(**TP**:- in 3 verschillende delen langs noordmuur, op 3^e deel het nr. 85, verder niets).

72. , [].

(**TP**:- in 3,4 delen voor de pilaar, op 1^e deel een merk zoals op 73 omgekeerd, dan een klein rood stuk, op 2^e en 3^e deel niets).

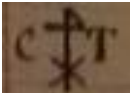
73. , [].

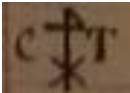
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel een merk als op Zn-75, op 2^e deel het merk van 74, op 3^e deel het nr. en het juiste merk).

74. , FA, [🔍].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e gebroken deel het nr. met een weggebikt merk, op 2^e en 3^e deel niets, een deel met dit merk ligt op 73).

75. , CT, [🔍].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e het nr., op 2^e een weggebikt merk, 3^e deel niets).

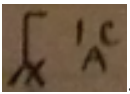
76. K, [🔍].

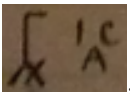
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., op 2^e deel een grote K, verder niets).

77. , [🔍].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr. en een merk in een ovaaltje, op 2^e deel eenzelfde merk, op 3^e deel niets).

78. , ICA, [🔍].

(**G**-96: idem+: Jan Cornelisz Abbegoor was eigenaar sinds 1645).

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr. met een merk tussen de letters, op 2^e deel ook eenzelfde merk en letters maar op z'n kop, op 3^e deel niets).

79. [🔍].

(**TP**:- in 3 verschillende delen, op 1^e het nr., verder niets).

80. , II, [🔍].

(**TP**:- in 3 delen, alleen op 2^e deel een merk, verder niets).

ZK-nk: Blz 19:

81. [🔍].

(**TP**:- lange witte steen van bovengelegen graf Zn-67 loopt hier 2/3 door, op 3^e deel niets).

82. [🔍].

(**TP**:- in 3 delen, op 2^e lijkt 95 te staan, verder niets, half onder wandje).

83. [🔍].

(**TP**:- in de gang naar toilet, in 3 verschillende delen, 2^e deel wit, op 3^e deel een grote K op z'n kant).

84. [🔍].

(**TP**:- in 3 delen, op 2^e deel een grote K, 3^e deel gebroken, verder niets).

85. [🔍].

(**TP**:- in 3 delen langs noordmuur, weinig van te zien, er staan kisten op).

86. [🔍].

(**TP**:- in 4 delen, verspringt met grafregel Zuidkap, 1^e is klein deel, 2^e deel met vaag merk wat een grote D lijkt, op 3^e deel een grote K, 4^e deel is grijs).

87. , (fraaie zerk met wapen waarop als helmteken een boerenwagen met dissel), [🔍].

(**TP**:- boven en onder tekstcartouche zonder tekst, midden een wapencartouche, bovenin de cartouche een platte wagen, alles flink versleten, door ondercartouche een schuine breuk).

88. +89. [🔍].

(**TP**:- dubbel roodbruin graf, weinig op te zien en erg versleten, lijkt erg oud, eronder twee stukken ter opvulling, 1 deel wit en gebroken, ander deel ook gebroken met nr. 287).

90. Dirk Mulrooij, en zijn huijsvrouw Marijtje Wou, [🔍].

(**G**-95: idem+: vlg Zuidkap no. 124. Op 30 mei 1718 't kind van Dirk Mulrooij).

(**TP**:- lange grijze steen met nr. en tekst er onder, verder niets).

91. +92. [🔍].

(**TP**:- dubbele witte steen, vaag randlijnen te zien, erg versleten, verder niets).

93. [🔍].

(**TP**:- lange steen, boven en onder tekstcartouches zonder tekst, middenop een wapencar-

touche met versleten wapenschild, helmteken een boom).

94. .

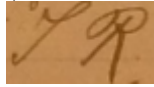
(**TP**:- in 3 witte delen, lijken niet bij elkaar te horen door licht kleurverschil, niets op te zien).

95. .

(**TP**:- in 3 delen, 1^e deel met nr. 97, verder niets).

96. .

(**TP**:- in 3 delen, op 2^e deel een erg versleten wapencartouche, op z'n kop, verder niets).

97. , JR, .

(**TP**:- lange steen, bovenin nr. 53, boven het midden een kleine wapencartouche, afbeelding weggebikt).

98. (zie hierachter wapenbord no. 2 in de Westerkerk), .

(**Br**-blz 35: 6. Jan Mieusen Groot, +1-12-1674, (begraven Zn-98)).

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e een grote K, op 2^e deel ook een grote K maar op z'n kop en overhoeks gebroken, op 3^e deel nr. 112, verder niets).

- ♥ 1. (**G**-blz 120: **Wapenbord** 1: J. M. G. Obijt 1 december Ao. 1674. Betreft Jan Meeusen Groot, die in den Noordkap no. 98 werd begraven. [dus wapenbord no. 2 = no. 1 in Gedenk]).
-Wapen: op groen een gekanteelde bruine dwarsbalk, vergezeld boven van een halve uitkomende gouden leeuw; beneden van een gouden bot op water zwemmende; gekroonde helm; helmt. een geharnaste arm met een zwaard met gouden gevest in de opgeheven rechterhand. .

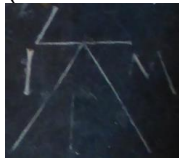

99. , .

(**TP**:- in 3 delen, alleen op 3^e deel een merk, verder niets).

100. .

(**TP**:- in 3 delen voor de deur uitgang, verder niets).

101. , IMP, .

(**TP**:- in 3 delen tussen de pilaar en de bank, op 1^e deel een vaag nr., op 2^e deel een vaag merk en gebroken, op 3^e deel het nr. 95 waaronder een merk).

102. , .

(**TP**:- 2/3 deel onder bank, op 1^e deel een merk).

103. , .

(**TP**:- 2/3 deel onder bank, op 1^e deel een merk als 102 maar op z'n kop).

104. .

(**TP**:- 2/3 deel onder bank, 1^e deel half onder opstapje, niets).

105. .

(**TP**:- 2/3 deel onder bank, 1^e deel half onder opstapje, niets).

106. , .

(**TP**:- in 3 delen naast bank, op 1^e deel het nr., waaronder een merk, op 2^e deel eenzelfde merk, op 3^e deel niets maar gebroken).

107. , .

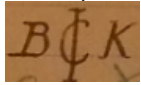
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr. met een merk, op 2^e en 3^e deel ditzelfde merk, op 3^e deel

over een oud weggebikt merk met 2 XX waarboven een kruis).

108. [img alt="Small icon of a book or document." data-bbox="175 98 195 110"/>.

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e en 2^e deel een merk, zie dit merk ook op Zn-52, op 3^e deel het nr. 123 en de tekst Pieter Jansoon Roobol zoals op Zn-123 moet staan, zie aldaar, met zijn merk).

109. BCK, [img alt="Small icon of a book or document." data-bbox="265 182 285 194"/>.

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., op 2^e deel het merk tussen de letters, donkerder van kleur, op 3^e deel niets).

110. [img alt="Small icon of a book or document." data-bbox="115 228 135 240"/>.

(**TP**:- in 3 verschillende delen, alleen op 2^e een vaag merk tussen 2 letters IR, maar op z'n kop).

111. [img alt="Small icon of a book or document." data-bbox="115 273 135 285"/>.

(**TP**:- lange witte steen met randlijn, middenop een wapencartouche, alles weggesleten).

112. [img alt="Small icon of a book or document." data-bbox="175 338 195 350"/>.

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel een merk, op 3^e deel lijkt onderin en op z'n kop nr. 116 en nr. 128 te staan, maar beschadigd, rest onder showtafel).

113. [img alt="Small icon of a book or document." data-bbox="115 384 135 396"/>.

(**TP**:- in 3 delen, weinig van te zien, onder showtafel).

114. [img alt="Small icon of a book or document." data-bbox="115 414 135 426"/>.

(**TP**:- in verschillende delen met een rooster, tegen de noordmuur, op 3^e deel een grote K).

115. [img alt="Small icon of a book or document." data-bbox="115 445 135 457"/>.

(**TP**:- onder de kerkbank).

116. *Jacob Jansz Coeckebacker*, [img alt="Small icon of a book or document." data-bbox="265 476 285 488"/>.

(**TP**:- onder de kerkbank).

117. [img alt="Small icon of a book or document." data-bbox="115 507 135 519"/>.

(**TP**:- onder de kerkbank).

118. [img alt="Small icon of a book or document." data-bbox="115 537 135 549"/>.

(**TP**:- onder de kerkbank).

119. [img alt="Small icon of a book or document." data-bbox="115 567 135 579"/>.

(**TP**:- onder de kerkbank).

120. [img alt="Small icon of a book or document." data-bbox="115 598 135 610"/>.

(**TP**:- onder de kerkbank).

121., WIK, [img alt="Small icon of a book or document." data-bbox="315 646 335 658"/>.

(**TP**:- lange steen, linkerdeel onder kerkbank, bovenin nr. 121, onderin een vaag merk met de letters W K eronder, of is het WIK als hieronder op 121, verder niets).

122. [img alt="Small icon of a book or document." data-bbox="195 743 215 755"/>.

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr. 138, daaronder een merk, op 2^e deel het nr. 103, met scheve breuk en vaag merk, op 3^e deel eenzelfde merk als op Zn-112 maar op z'n kop).

ZK-nk: Blz 20:

123. [img alt="Small icon of a book or document." data-bbox="115 830 135 842"/>, GI, *Pieter Janssoon Roobol, BII, RS II*,

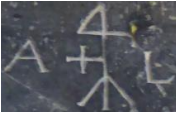
(**G**-100: meld alleen: G. (een merk) I.).

(**TP**:- Het 1 derde deel met nr., naam en merk ligt op Zn-108. Hier liggen 3 verschillende delen, 3^e deel rechter bovenhoek afgebroken, verder niets).

124. [img alt="Small icon of a book or document." data-bbox="115 892 135 904"/>.

(**G**-75: meld: Een doodshoofd. Schoenmakers attributen op een schild. Jannatie (een merk) Immens(?). Dat ghy nu sijt, was ick voor desen. Dat ick nu ben, sult ghy dra wezen).

(**TP**:- lange witte gebroken steen, niets op te zien).

125. (onleesbaar), [🖼️].
 (TP-: lange witte steen, boven een kleine cirkel met een doodshoofd, middenop een wapen-cartouche, wapen afgesleten al lijkt er een schoen te staan, daar linksonder een cirkel, verder niets. Dit is de steen van Jan Evertsz Schoenmaker op Zz-46, zie aldaar).
126. [🖼️].
 (TP-: lange steen, boven en onder een tekstcartouche zonder tekst, wel het nr. 111, middenop een sierlijk wapen-cartouche, wapen weggebikt, bazuinende egeltjes boven en een zandloper en doodshoofd eronder, erg versleten).
127. [🖼️].
 (TP-: in 3 delen, 1^e en 3^e deel in lengte gebroken, verder niets).
128. [🖼️].
 (TP-: lange steen, boven en onder een tekstcartouche zonder tekst, middenop een wapen-cartouche, wapen weggekapt).
129. [🖼️].
 (TP-: lange witte steen, erg versleten, gebroken en oud, verder niets).
-
- 129-2. [🖼️], CW, [🖼️].
 (TP-: in 3 delen, ligt eigenlijk in Kruiskap, op 1^e deel staat een tafel, 2^e deel niets, op 3^e deel een merk en onderin gebroken).
-

- 129-3. [🖼️], AL, [🖼️], IH, *Perfeckt*, [🖼️].
 (G-70: meld: I. H. Perfeckt. Een schoenmakershamer).
 (TP-: In 3 delen voor de glaswand van Kruiskap, op 1^e deel staat AL met merk, een ander deel met dit merk ligt in de Kruiskap onder kast tegen noordmuur, komt van Zk-2, op 2^e deel een ander merk, zoals op 3^e deel Zn-123, op 3^e deel een ovaaltje met een soort paraplu met de letters IH, waaronder Perfeckt staat. Een gelijk ovaaltje maar zonder de letters is ook te zien op Wn-372, eronder I.H. – G.H. – B.I.).
130. [🖼️].
 (TP-: lange steen voor de pilaar, weinig op te zien, deels onder kerkbank).
131. +132. [🖼️]. (grootte dubbele zerk waarschijnlijk wapen Beresteijn), [🖼️].
 (TP-: dubbele steen, boven en onder ligt onder kerkbank, middenop een groot wapen-cartouche, wapen weggebikt, verder niets te zien).
-
133. [🖼️].
 (TP-: in 3 delen, boven en onder ligt onder kerkbank, op 3^e deel een merk als op Zn-102 en 103, verder niets te zien).
134. [🖼️].
 (TP-: in 3 delen, boven en onder ligt onder kerkbank, verder niets te zien).
135. [🖼️].
 (TP-: in 3 delen, op 1^e deel het nr., op 2^e donker deel een vaag merk, verder niets).
136. [🖼️].
 (TP-: in 3 delen, op 1^e deel het nr., verder niets).
137. [🖼️].
 (TP-: in 3 delen, op 1^e deel het nr., verder niets).
138. [🖼️].
 (TP-: in 3 delen, op 1^e deel het nr., plus een vaag merk, op 3^e deel het nr. 154 op z'n kop).
139. [🖼️].
 (TP-: in 3 delen, op 1^e deel het vage nr., verder niets).

140. , PA, , *Theuft*, [].

(G-79: P. (een merk) A. Pieter Ariaenszn Thooft).

(TP-: lange steen met bovenin nr. 21, middenop een wapenschild, daarop een bijna versleten huismerk met de letters PA, waaronder het vreemde woord Theuft, is dus Pieter Ariaensz t'Hooft, en hoort thuis op Zk-21).

141. [].

(TP-: in 3 delen, op 1^e deel het nr., op 3^e deel een grote K, verder niets).

142. [].

(TP-: in 3 delen, op 3^e deel het nr. 44, verder niets).

143. , [].

(TP-: in 3 delen, 1^e deel niets, op 2^e gebroken deel een merk, op 3^e deel het nr. 158, daar- onder de naam Goessen Maertenz met een ander merk, ook gebroken, hoort op Zz-158 te liggen).

144. [].

(TP-: in 3 delen, 1^e deel in lengte gebroken, 2^e en 3^e deel grijs, op 3^e deel een weggebikte vage naam, Jan Maertz oid, verder niets).

- 144-2. *Jan Martensz Koning*, [].

(TP-: in 3 delen langs glaswand Kruiskap, op 1^e deel het nr. 143, op 3^e deel de naam, verder niets. Dit deel komt eigenlijk uit de Kruiskap van Zk-37).

- 145.

(TP-: ligt naast de Zuidkap, weinig van te zien door kerkbank).

146. [].

(TP-: onder de kerkbank).

147. [].

(TP-: onder de kerkbank).

148. [].

(TP-: onder de kerkbank).

149. [].

(TP-: onder de kerkbank).

150. +151. , (fraaie geele zerk), *Hier leijt begraven Frederick Simons Doude, sterf den 6 van mej MDLXXXII (1582), pro AIA AGONIEARE*, [].

(G-94a: idem).

(TP-: grote dubbele witte steen, boven een vierkante tekstcartouche, alles versleten en on- leesbaar, eronder een ronde wapencartouche met een vaag merk, verder niets).

152. + 153. , (fraaie geele zerk met oud onleesbaar wapen en leeuwen als tenants), *Westphalen*, [].

(G-94a: Westphalen. Wapen uitgekapt; schildhouders twee leeuwen).

(TP-: grote dubbele witte steen, geheel versleten, bovenin vaag de naam. In de graflegger der Zuiderkerk stonden de graven 152 en 153 ten name van Mr. Adriaen Freeksz Westfalen, en op de geele steen die deze graven dekt was in 1891 nog zichtbaar den naam "Westphalen" (zie SVD-19-58). Zijn vader Frederijck Adriaensz Westvaling, 1527-1561/66?, en zijn opa Adriaen Jansz Westvaling, +1559, werden hier begraven. Voor meer info over deze familie zie mijn eigen uitgave "Frederik Westphalen" uit 2010, o.a. in bib. Oud Enkhuizen. Zie ook de graven no. 68-69 en 70 van de Zuidkap in de Westerkerk).

154. [].

(TP-: in 3 delen, niets op te zien).

155. [].

(TP-: in 3 delen, op 1^e deel het nr., verder niets).

156. [].

(TP-: in 3 delen, op 2^e donkere deel een cirkel met vage letters om een vaag merk, onlees-

baar, verder niets).

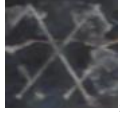

157. , *Garridt Garridtz van der Velden*, [].

(G-66: idem).

(Br-blz 68: idem).

(TP-: lange steen, bovenin de naam, Veldeze, middenop een klein merk, verder niets).

158. , *Goessen Maertenz*, [].

(G-64: Idem+: Een merk. Hij was wijnverlater).

(Br-blz 68: idem).

(TP-: in 3 delen, verder niets. Het deel met nr. naam en merk ligt op Zn-143).

159. [].

(TP-: in 3 delen, boven de Kruiskap-pilaar, verder niets).

ZK-nk: Blz 21:

- 159-2. [].

(G-65: meld: L. (een merk) H. / S. (160)). [? onzeker].

(TP-: in 3 delen langs glaswand Kruiskap, op 2^e deel een grote K, 3^e deel is gebroken en ligt tegen pilaar zonder linker onderhoek).

- 160.

(TP-: voor de pilaar maar onder de kerkbank).

161. [].

(TP-: deels onder kerkbank en voor de pilaar, weinig van te zien).

162. +163. (fraaie geele zerk), *Wigger Cornelisz Meester Timmerman*, Ao. 1612,

(TP-: ligt onder kerkbank).

164. ,

(TP-: ligt onder kerkbank).

165. (niets),

(TP-: in 3 delen naast kerkbank, op 2^e deel een vaag merk, verder niets).

166. , *Hier leijt begraven den E. Hero Allert, out ... deser stede, is gerust in den Heere Ao. 1612 den 11 martij. Verzegeld. Anno 1627 den 27 junij is in den Heere gerust Griet Willemsdr, huisvrouw van Hero Allerts, Burgemeester, en den 16 october in 't selve jaer is gestorven Volcker Heresz Vesterman Haren soone, ende alhier begraven*,
(G-63a: idem, [lag toen onder een bank]).

(TP-: lange gebroken steen, boven en onder een tekstcartouche met tekst, middenop een wapencartouche, wapen weggebikt, ligt tegenwoordig tussen de pilaren onder nr. 167. Op deze plek nu 3 delen, 2^e deel overhoeks gebroken, verder niets).

167. , *Hier leijt begraven Floris Hero Vesterman, .. deser stede, is in den Heer gerust anno 1634 den 24 october. Jan Heero Vesterman, in zijn leeven regeerend Scheepen deser stede, is in en Heer gerust Ao. 1652 den 12 julij. Verzegeld*, [].

(G-63: idem+: Wapen uitgekapt. Noemt Floris Hero: Burgemeester ipv ..).

(TP-: Lange steen, met boven en onder een vierkant cartouche, waartussen een ovaal met wapen, wapen en helmt. weggekapt, ligt tegenwoordig tussen de pilaren boven nr. 166. Op deze plek nu 3 verschillende delen, weinig op te zien).

168. [].

(TP-: in 3 delen, op 3^e deel het nr. 187 op z'n kop, onder een koffietafel).

169. [].

(TP-: in 3 delen, 1^e deel wit, verder niets, onder een koffietafel).

170. [].

(TP-: in 3 delen, 2^e deel gebroken, verder niets).

171. [].

(TP-: lange gele oude steen, weinig op te zien. Een deel met dit nr. en merk ligt in de Kruiskap, zie voor het merk 172, welke ook hier hoort te liggen).

172. [].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel een grote K, op 2^e deel een merk, er ligt ook 1 derde deel met dit merk in de Kruiskap, horen eigenlijk op 171 te liggen, verder niets).

173. [].

(**TP**:- lange steen, bovenin het nr. 157, verder niets).

174. [].

(**TP**:- in 3 delen, 2^e deel donker, 3^e deel grijs met bovenin een nr., ligt onder koffietafel).

174-2. [].

(**TP**:- in 3 delen langs de glaswand Kruiskap, 1^e deel deels weggekapt om de pilaar, met het merk van Zk-30, 2^e deel niets, op 3^e deel het nr. 66, verder niets).

175. [].

(**TP**:- dubbele steen, ligt met onderste helft onder kerkbank, verder niets).

175. +176. *Cornelis Rixsen out drie jaren, obijt den 15 october 1703. Theunis Rixsen, out 15 dagen, obijt den 2 november 1705. Jan Rixen, []*.

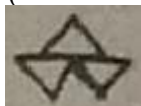
(**G**-57: idem+: Op 23 juni 1785 werd eigenares Cornelia Rijxen, wde. Maarten Engelsman; op 18 mei 1797 Hendrik Rijxen Engelsman. [noemt het een dubbel graf met 176]).

(**Br**-blz 69: Cornelis Rixen, oud Secretaris, 15 oct. 1705. Theunis Rixen, 2 dec. 1709. Jan Rixen).

(**TP**:- dubbele steen, links bovenin de namen en data, verder niets, onderste helft ligt onder kerkbank).

177. [].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., verder niets).

178. [], DJ-D, *Dirck Jansz Dol*, [].

(**G**-58: Een merk tussen de letters D. I. / D. Vlg no. G-59).

(**G**-59: idem+: De letters D. I. / D. om een merk. Vlg no. G-58).

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., daaronder de naam en merk, op 2^e deel niets, op 3^e deel ook het merk met de letters).

179. [].

(**TP**:- in 3 delen, 1^e deel met nr., verder niets).

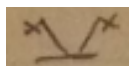
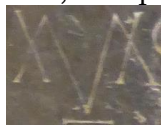
180. [].

(**TP**:- lange verweerde steen met opvulstukje, bovenin het nr., verder niets).

181. [].

(**TP**:- in 3 delen, 1^e deel gebroken met het nr., 2^e deel niets, op 3^e deel een merk als Zn-102 en 103, en op Zn-133).

182. [], LIA, *Klaas Meijndersz*, [].

(**G**-62: idem+: L. J. A. om een merk. Lucas Jansz Apoteecker).

(**TP**:- Lange steen met nr. en naam bovenin, middenop een wapenschildje met later gebikt merk en letters).

183. [].

(**TP**:- in 3 verschillende delen, niets op te zien).

184. [].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., verder niets).

185. [].

(**TP**:- in 3 delen, 1^e deel is wit en mist een hoekje, er lijkt een wapencartouche diep weggebikt te zijn, 2^e en 3^e deel niets).

186. +187. [].

(**TP**:- dubbele steen, bovenin de nr.s, verder niets).

187-2. , , , K-II-K, **. [].

(**TP**:- 1 derde deel zwart met een merk als op Zn-143 waarnaast een grote K, daaronder een lange witte steen, daar is een wapenschild op te zien met daaronder 2 of 3 merken, een met de letters K-II-K, waaronder een sierlijke letter A, ligt langs de glaswand van de Kruiskap, onder een wit stuk met merk ter opvulling).

188. (**TP**:- onder de kerkbank).

189. (**TP**:- onder de kerkbank).

190. (**TP**:- onder de kerkbank).

191. (**TP**:- onder de kerkbank).

192. (**TP**:- onder de kerkbank).

193. , [].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e gebroken deel het nr. met een merk, op 2^e deel niets, 3^e deel erg verweerd met een vaag merk).

194. [].

(**TP**:- in 3 delen, alleen op 2^e deel een grote K op z'n kop, verder niets).

ZK-nk: Blz 22:

195. [].

(**TP**:- lange steen, niets op te zien, bovenhoekjes afgebroken).

196. , [].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel een merk, 3^e deel een onderhoek afgebroken).

197. Jan Bakker, 1736, [].

(**G**-124: idem).

(**Br**-blz 68: idem).

(**TP**:- Lange steen met onder het nummer een kleine brede cartouche met het woord Jan, waaronder Bakker 1736, verder niets).

198. [].

(**TP**:- in 3 delen 1^e deel is rood, andere 2 grijs, verder niets).

199. , D, [].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr. 1, op 2^e deel een merk met rechts een letter D, op 3^e deel een wapencartouche waarop niets is te zien, en overhoeks gebroken).

200. , DM, [].

(**TP**:- in 3 verschillende delen, alleen op 3^e een merk tussen de letters D M, eenzelfde merk als 199).

201. Wessel Albertse Kluppel, is in den Heere gerust den 15 mei 1653, ende leit hier begraven, ende Grietjen Jurriaens, sijn huijsvrouw is in den Heere gerust den 3 junij 1658, [].

(**G**-136: idem+: Op 30 oct. 1744 werd er begr. Johanna Kluppel; 21 sept. 1757 Jan Andries Kluppel; 22-29 maart 1677 het kind van den comm. Hendrik Kluppel; nog in graf Noordkap 30 Schepen Jan Kluppel, Heemraad van den Hondsbossche voor Drechterland van 1701 tot +24 maart 1718.).

(**TP**:- 1 derde deel met het nr. 201, eronder een weggebikt merk, en daaronder een nieuw merk, plus een lange steen met bovenin het nr. 216, middenop een wapencartouche met

merk en de letters CI-AC, hoort dus eigenlijk thuis op Zn-216. Voor het deel met Kluppel zie onder 202).

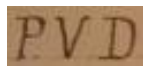
202. , , (Zk-83).

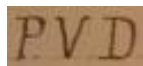
(**TP**:- lange steen, bovenin het nr. 83, middenop een klein wapencartouche met een merk, het lijkt op het merk van graf Zk-83, al staat het dwarsstreepje door het ander pootje, verder niets. Hieronder ligt 1 derde deel met de tekst van Kluppel van 201).

202-2. , .

(**TP**:- in 3 delen langs de glaswand Kruiskap, verspringt een deel naar onder vanwege de lange witte steen hierboven, op 1^e deel nr. 84, ernaast een weggebikt nr. wat op 109 lijkt, eronder een merk, op 2^e deel eenzelfde merk, dit merk lijkt ook 2 x op de lange witte steen hierboven te staan, op 3^e deel niets).

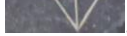
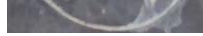
203. , , PVD, *Cornelis Cornelisz Cuyper*, Ao. 16.. 4, .

(**TP**:- in 3 delen voor de pilaar, kleine rand tussengevoegd, bovendeele onder kerkbank, verder niets. PVD is waarschijnlijk Pieter van Dijk. Een derde deel met Cornelis Cornelis Cuyper en zijn merk ligt op Zn-289 tegen de noordmuur, zie aldaar).

204. .

(**TP**:- in 3 delen, bovendeele onder kerkbank, verder niets).

205. , , , , IO, of OI, .

(**TP**:- in 3 delen, bovendien onder kerkbank, op 3^e deel een merk boven een cirkel met een ander merk).

206. K, .

(**TP**:- in 3 delen, alleen 3^e deel te zien, met een grote K).

207. .

(**TP**:- in 3 delen, alleen stuk van 3^e deel te zien, niets).

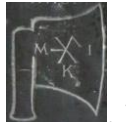

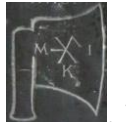
208. , .

(**TP**:- 1 derde gebroken deel met nr. en een merk, daaronder een 2/3 wit deel met randlijn- en waarvan het bovendeele ontbreekt en opgevuld met glad materiaal).

209. .

(**TP**:- in 3 verschillende delen, op 1^e het nr., verder niets).

210. , , MI-K, , *Aef Cornelis Manjetijls, is in den Heere gerust den 28 maj*
Ao 1655, .

(**G**-54: Een tekenhaak. (210)).

(**G**-56: idem).

(**G**-56bis: Een bijl, waarin een merk met de letters M. I. / K.).

(**Br**-blz 70: Aef Cornelis Manjefyls, 28 Mei 1655).

(**TP**:- In 3 delen, elk met een merk, op 1^e deel een tekenhaak, op 2^e deel onder de tekst een flinke bijl met korte steel, waarin een merk met de letters MI-K, op 3^e deel kuiperswerktuig, onduidelijk of ze wel bij elkaar horen, deel 1 en 3 gebroken).

211. , [].

(**TP**:- lange steen, middenop een wapencartouche, versleten met een nieuwer merk, verder niets).

212. +213. [].

(**Br**-blz 63: Paludanus is begraven in de Zuiderkerk, Noordkap 212, onder de grote witte steen voor 't grafmonument. De graven 212 en 213 stonden in het register ingeschreven (1630) ten name van Doctor ten Broeck, en zijn later achtereenvolgens overgegaan aan Dirck Gerritsz Engel, Mr. Evert Hiddingh, Johannes Nieuwenhuyzen en anderen. Dr. Bernard ten Broeke was gehuwd met Catalina, dochter van Jan Roberts, hopman van een Vendel, dat van 1579 tot 1585 in Enkhuizen heeft gelegen. In 1632 woonde hij Zuidzijde Westerstraat, het achtste huis oostwaarts van 't Venedie. Hy is geboren tot Steenwijk inden jaere 1550 den 28 october, en gestorven tot Enkhuizen in den jaere 1633 den 3 april).

(**TP**:- dubbele witte grafsteen, middenop een wapencartouche, wapen versleten en op z'n kop, een hoek gebroken. Dit is het graf van de beroemde doctor Paludanus. Zie zijn monument aan de noordelijke muur van de Zuiderkerk, met wapen: op zilver een vierspakig zwart wiel vergezeld van 3 rode St.Jacobsschelpen. Zie zijn portret in Steevast 1991-41).

214. +215. , [].

(**TP**:- dubbele grafsteen met bovenin de nr.s, middenop een uitgebikt wapen, geen tekst).

216. , CI-AC, , [].

(**G**-55: idem+: Cornelis Jansz Backer, werd als eigenaar opgevolgd door de kinderen van Samuel Cruquius).

(**TP**:- Lange steen met wapenschildje in het midden, waarop het merk en de letters, steen ligt op Zn-201, zie aldaar. Hier liggen 2 delen tegen de noordmuur tesamen met een rooster, op 1 deel staat een merk en de letter G, hoek afgebroken, naast rooster liggen 2 deelstenen, 1 rood en 1 kleine geel).

217. , [].

(**TP**:- tussen de pilaren, onder kerkbank, 1 derde deel met merk van Meijnert Tjeertsz Slotemaker ligt op Zn-293, en 1 deel op Zn-294, plus een deel op Zn-219 ofwel 2 stenen naar rechts).

218. [].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., verder grotendeels onder kerkbank).

219. [].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het merk van Meijnert Tjeertsz Slotemaker van Zn-217, verder grotendeels onder kerkbank).

220. [].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., verder niets).

221. , RC, [].

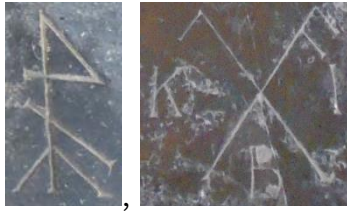
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., 2^e deel niets, 3^e deel is geel met een merk tussen de letters RC).

222. , (merkteken 7 haringen aan eene lijn), [].
(G-46: meld: Zeven haringen aan een touw geregen, die blijkbaar te drogen hangen).
(TP-: in 3 delen, op 1^e deel een weggebikt merk zoals op 3^e deel van Zn-210 een kuipers-werktuig, op 2^e deel de 7 haringen, verder niets. Zie ook graf Westerkerk Noordkap no. 390: 8 haringen aan een lijn).
223. +224. , Cornelis Haak, obijt 1775 (fraaie zerk (boedelbank 1747), [].
(G-53: idem+: Wapen onder een kroon: gevierendeeld: I en IV drie haken, 2 en 1; II en III een bokaal; hartschild over alles heen een lelie. Onder aan een groote vaas tussen een doodshoofd met twee gekruiste doodsbeenderen en een gevleugelde zandloper).
(Br-blz 68: idem+: (met familiewapen)).
(TP-: dubbele steen met verhoogde rand, onderin de eenvoudige tekst, ligt tegenwoordig onder een glasplaat).
225. [].
(TP-: lange steen, boven en onderkant erg verweert, midden glad versleten, verder niets).
226. , [].
(TP-: in 3 delen, op 1^e deel onder het nr. een merk, op 2^e deel een grote K, op 3^e deel een ovale cartouche met een hangend wapenschild, geheel versleten, verder niets).
227. [].
(TP-: lange steen met middenop een wapencartouche, wapen weggesleten, helmteken een vogel met uitslaande vleugels, als 228, verder niets).
228. [].
(TP-: lange gebroken steen met middenop een wapencartouche, wapen weggesleten, helmteken een vogel met uitslaande vleugels, als 227, verder niets).
229. [].
(TP-: in 3 delen, op 1^e deel een grote K en hoekje afgebroken, verder niets).
230. [].
(TP-: in 3 delen, op 1^e deel het nr. 229, 2^e deel gebroken, verder niets).
231. [].
(TP-: in 3 delen langs noordmuur, op 1^e deel een vage cartouche, 2^e deel een hoek gebroken, op 3^e deel een vaag wapentje met zeer vage letters).
- ZK-nk: Blz 23:
232. [].
(TP-: lange steen met een randlijn voor de pilaar, middenop een wapencartouche met een half versleten wapenschild, erop is nog een B te zien, verder onder de kerkbank).
233. [].
(TP-: in 3 delen, 1^e deel onder kerkbank, verder niets).
234. , Ao. 1645 den 24 majj starf den edelen erentfesten en manhaften Sirp Owckama, Joncker end Hovelinck tot Northorim ende Oldekerck, ende leit heir begraven, [].
(G-50: idem+: Wapen uitgekapt (zie Graftschriften in Stad en Lande (Groningen), blz. 262).
(TP-: lange steen, middenop een weggebikt wapen in ovaal onder de tekst).
235. +236. , , Hier rust het sterfelijk van de (vier regels uitgebikt) gestorven den 18 februarij Ao. 1667 ende des zelfs huijsvrouw Juffr, Digna van Loosen, gestorven den 26 october Ao. 1689, [].
(G-48: meld: Hier rust het sterfelijk van den Heer (Pieter Simee), in zijn leven ... (commandeur), is gestorven den 18 february Ao. 1667, ende desselfs huysvrouw Juffr. Digna van Loosen, gestorven den 26 october anno 1689. Twee wapens uitgekapt. Graftschrift: Wat is des menschen Roem, Die is gelyck een Bloem. Die huyden in waerden is, Morgen in der aerden is. Deze steen behoort bij het graf no. 236. Vlg no. 237; van de wede. Simee, geboren Van Loosen, kwam het aan Anna van Loosen, wede. van Thomas Montanus).
(Br-blz 70: 235-236 ..., gestorven 18 Febr. 1667, en desselfs huysvrouw Juff. Digna van Loosen, gestorven 26 Oct. 1689. Wat is des Menschen roem, Die is gelyck een Bloem, Die huyden in waerden is, Morgen in der aerden is).
(TP-: Sierlijk bewerkte grafzerk met boven en onder ovale cartouches met tekst, waartussen een bijna ronde cartouche met de wapenschilden, wapens en helm. weggekapt, ligt tegen-

woordig onder een glasplaat).

237. , *Hier rust het sterflijk van de Heer Thomas Montanus, in zijn leven Raadt en Borgem. dezès stads, gestorven den 27 september Ao. 1673, ende desselfs huijsvrouw Juffr. Anna van Loosen, gestorven den 1 martij Ao. 1682, [img alt="stone icon" data-bbox="628 91 648 101"/>.*
(**G**-45: idem+: Twee wapens uitgekapt. 1688. Later kwam dit graf aan Mr. Andries van Vossen [Secr. in 1667], toen aan Hilbrand Willems van Vossen en d.d. 5 nov. 1789 aan Henrietta Johanna Verbruggen, wede. H. van Vossen; Dr. Thomas Montanus was 31 dec. 1666 raad geworden in plaats van Willem Willemsz Houtcooper; in zijn plaats kwam 30 dec. 1673 Mr. Florentius Florisz).
(**Br**-blz 69: Dr. Thomas Montanus, oud ..., gestorven 27 Sept. 1673, ende desselfs huysvrouw Juff. Anna van Loosen, gestorven 1 Maart 1682).
(**TP**:- lange gebroken steen met boven en onder een vierkante carouche, alleen boven met tekst, waartussen een bijna ronde cartouche met de wapenschilden, wapens weggekapt, in de hoeken boven engeltjes met loftrompet, beneden een zandloper en doodshoofd, waartussen het jaartal 1688 staat).
238. [img alt="stone icon" data-bbox="108 276 128 286].
(**TP**:- in 3 delen, verder niets op te zien).
239. [img alt="stone icon" data-bbox="108 306 128 316].
(**TP**:- in 3 delen, 1^e deel is hoekje gebroken, verder niets).
240. [img alt="stone icon" data-bbox="108 336 128 346].
(**TP**:- in 3 delen, 1^e deel is geel, verder niets op te zien).
241. [img alt="stone icon" data-bbox="108 366 128 376].
(**TP**:- lange gele steen, bovenin het nr. 124, eronder de naam Aaltie Mulrooij, middenop een kleine cartouche met uitgeleten wapenschild, verder niets, is dus van Zz-124).
242. +243. [img alt="stone icon" data-bbox="108 411 128 421].
(**TP**:- dubbele gele steen, middenop een kleine weggesleten cartouche, verder niets).
244. [img alt="stone icon" data-bbox="108 441 128 451].
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., verder niets).
245. [img alt="stone icon" data-bbox="108 471 128 481].
(**TP**:- lange steen met bovenin het nr. 109, daaronder de letters BG, middenop een wapen-cartouche, maar weinig van te zien vanwege een vitrinekast met kerkprularia, hoort eigenlijk op Zz-109 te liggen, zie aldaar).
246. [img alt="stone icon" data-bbox="108 536 128 546].
(**TP**:- in 3 delen tussen de pilaren naast Zz-290, op 2^e deel het nr. 212, verder niets, onder kerkbank).
247. *Juerijaen van Wilsem, [img alt="stone icon" data-bbox="311 581 331 591].*
(**G**-49: idem+: Hij werd 25 maart 1686 eigenaar; 5 feb. 1715 verkochten zijne erven het aan Jacob Palensteyn).
(**G**-Addenda et Corrigenda: Een steen liggend in een stoep op Dijk no. 94-96 heeft een madallion, waarin een geopende passer en een winkelhaak onder een kroon. Daarboven staat: Pieter van Wilsem).
(**TP**:- lange steen, bovenin het nr. 111, eronder de naam van Jan Buysman, hoort dus op Zz-111 te liggen, zie aldaar, momenteel onder kerkbank).
248. [img alt="stone icon" data-bbox="108 706 128 716].
(**TP**:- in 3 delen, maar onder kerkbank).
249. [img alt="stone icon" data-bbox="108 736 128 746].
(**TP**:- lange steen, bovenin het nr. middenop een grote K, verder niets).
250. [img alt="stone icon" data-bbox="108 766 128 776].
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., verder niets).
251. , , [img alt="stone icon" data-bbox="211 851 231 861].
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr. en een merk, op 2^e deel een wapencartouche met hangend wapenschildje, versleten merk met BDB erboven, en gebroken, verder niets).
252. [img alt="stone icon" data-bbox="108 896 128 906].
(**TP**:- lange steen, bovenin het nr., middenop een grote K, verder niets).

253. , KI-B, *Hier leijt begraven den manhaftigen Cap, Jan Backer, sterft den 22 januarij 1654 tot Koppenhaven en alhier begraven den 16 martus 1654*, [🔍].

(**G**-51: idem+: Zijne wede. Aeltjen Andries erfde dit graf).

(**Br**-blz 69: idem).

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr. en de tekst, op 2^e deel een merk, op 3^e deel een ander merk met de letters KI-B).

254. , CK, *C A Kickert* (met wapen, alles bijna onleesbaar), [🔍].
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel staat een koffietafel, op 2^e deel een ovaal wapencartouche tussen de letters CA, afbeelding versleten, eronder vaag de naam, op 3^e deel een vaag merk met de letters CK maar op z'n kop).

255. [🔍].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel vaag een rand van cartouche te zien, deel 2 en 3 grijs, verder niets).

256. [🔍].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel vaag het nr., op 2^e deel het nr. 197, verder niets).

257. [🔍].

(**TP**:- in 3 delen, alleen op 2^e deel een vage grote K, verder niets).

258. [🔍].

(**TP**:- in 3 delen voor de deur noordportaal, onder de mat).

259. [🔍].

(**TP**:- in 3 delen, half onder deur noordportal, 2^e deel met merk, verder niets).

ZK-nk: Blz 24:

- 260.

(**TP**:- onder deur noordportaal, 1 derde deel met dit nr. ligt tegen oostmuur, onder Zn-305).

261. , [deel onder kerkbank]... *Siewertsdr ende 5 dito, tesamen in den Heer gerust en hier begraven. Claes Pieters Kunder, Ao. 1682.*

Hier leijt begraven Sieuwert Dircksz Pau, is gesturven den 17 februari in 't jaar 1617, [🔍].

(**G**-44: idem+: Ao. 1617 den .. november is Wybrich Syewerts en Hendrickjen(?) Siewerts dr. Den 15 in den Heer gerust en hier begraven. Op 25 aug. 1681 werd eigenaar C.P. Kuynder. Heertje Meynertz Pan werd 9-16 oct. 1673 begraven. [volgorde verschilt, en Gedenk noemt hem: Pan ipv Pau, doch **Brouwer** blz 14 noemt hem ook: Pau]).

(**Br**-blz 70: Claes Pieterz Kunder, 1682. Siewert Dircksz Pau, is gestorven 17 Febr. 1617).

(**TP**:- lange steen voor de pilaar, deels onder kerkbank, middenop onder 1682 een wapen-cartouche met uitgebikt wapen, daaronder de tekst van Pau, met het merk eronder).

262. +263. [🔍].

(**TP**:- dubbele grafsteen, middenop een groot wapencartouche, wapen en helmteken weggebikt, verder niets).

264. [🔍].

(**TP**:- lange steen, bovenin het nr., verder niets).

265. , [🔍].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel een vaag merk, op 2^e deel een grote K, op 3^e deel een ander merk, verder niets).

266. [🔍].

- (**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., verder niets).
267. [🖼].
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., verder niets, een deel met nr. en merk ligt tegen oostmuur onder Zn-304).
268. [🖼].
(**TP**:- in 2 delen, rode steen, niets op te zien).
269. [🖼].
(**TP**:- in 2 delen, 1^e deel rood en gebroken, ander deel zwart, verder niets).
270. [🖼].
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., verder niets).
271. CP, WP, (boedelbank 1747), [🖼].
(**G**:- Een schild, waarop de letter C. P. en een merk, boven het schild een engelenkopje).
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel een versierde cartouche waarin een wapenschildje met een merk tussen de letters CP, erboven een engelenkopje met vleugels, op 2^e deel een ander merk tussen de letters WP, verder niets).
272. [🖼].
(**TP**:- in 3 delen, alleen op 2^e deel een grote K, verder niets).
273. [🖼].
(**TP**:- in 3 delen, 1^e deel half onder deur noordportaal met de letters IB., verder niets).
274. [🖼].
(**TP**:- lange gebroken rode steen langs de noordmuur, niets op te zien, boven onder de deur noodportaal, onder een zwart stuk ter opvulling).
275. [🖼].
(**TP**:- dubbele witte steen, linkerhelft ligt in Zuidkap, [Zz-319], deze steen hoort eigenlijk op Zz-95-96 te liggen, op rechter deel verder niets te zien).
276. [🖼].
(**TP**:- lange steen, boven en onder een vierkant tekstcartouche met tekst, ertussen een rijk bewerkt wapencartouche, wapens en helmteken weggebikt. Is eigenlijk de steen van Jacob de Wit op Zz-97, zie aldaar).
277. [🖼].
(**TP**:- lange steen, bovenin het nr., middenop een grote K, flink beschadigd en gevlekt oppervlak, verder niets).
278. [🖼].
(**TP**:- lange steen, bovenin het nr., verder niets, deels onder golfwandje).
279. [🖼].
(**TP**:- in 3 delen, 2^e deel verweerd, verder niets, deels onder golfwandje).
280. [🖼].
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., op 2^e en 3^e deel een grote K, verder niets, deels onder golfwandje).
281. [🖼].
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr. onder een omgekeerde W, , op 2^e deel niets, op 3^e deel een grote K, verder niets, deels onder golfwandje).
282. [🖼].
(**TP**:- in 3 delen, op 2^e deel een klein nr. 11, of II, verder niets).
283. [🖼].
(**TP**:- in 3 delen, op 2^e deel een grote K, op 3^e deel het nr. 13, stenen lijken niet bij elkaar te horen).
284. [🖼].
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel vaag het nr., hoek gebroken, op 2^e deel een grote K, verder niets, ligt in de krul van golfwandje).
285. [🖼].
(**TP**:- lange steen, bovenin het nr., middenop een wapencartouche, wapen versleten, verder niets, ligt in de krul van golfwandje).
286. [🖼].
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., op 2^e deel een grote K, verder niets, deels onder krul golfwandje).

287. [img].

(**TP**:- lange steen, bovenin het nr. 211, met vage tekst eronder, middenop een wapencartouche, wapen weggebikt, helmteken een uitkomende arm die een kronkelende slang (?) vasthoudt. Deze steen is eigenlijk van Zz-211, zie aldaar).

288. [img].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., 3^e deel is donker, verder niets).

289. [img], [img].

(**TP**:- in 3 delen langs de noordmuur, op 1^e deel het nr., op 2^e deel de naam Cornelis Cornelisz Cuyper met een merk daaronder, welk deel eigenlijk op Zn-203 thuis hoort, op 3^e deel een klein ander merk, verweerde steen).

290. +291. [img].

(**TP**:- dubbele gelige steen, weinig op te zien behalve een doodshoofd in profiel, halfweg rechts van het midden naar links gericht).

292. [img], [img].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., op 2^e deel een vaag merk op z'n kop, verder niets).

293. [img], HVG, [img], MT, [img].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., op 2^e deel een merk van 3 letters, is dus het merk van Hendrik van Gent en hoort op Wn-18-19 te liggen (in de Westerkerk), op 3^e deel een ander merk tussen de letters MT in een cirkel, merk van Meijnert Tjeertsz Slotemaker, hoort dus op Zn-217 te liggen, verder niets).

294. [img].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., gebroken, op 2^e witte deel vage letters en vlakken te zien, op 3^e deel een merk als 293, en hoort dus ook op 217 te liggen).

295. *Hier leijat begraven Pieter Mieuwsen Houtcooper, is gerust den 9 februarius 1652, en Aeltjen Hendricks, sijn huijsvrouw*, [img].

(**G**-41: meld nog dat: Aeltien Hendrickx is ontslapen op den 30 oktober 1667).

(**Br**-blz 70: Pieter Miewsen Hou(t)Cooper, 9 Febr. 1652, en Aeltien Hendricks syn huysvrouw, 30 Oct. 1667).

(**TP**:- lange witte steen, bovenin de tekst, middenop een dubbele cirkel met een merk PM, onderin nog een opvulstukje).

296. [img].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., op 3^e deel een grote K, verder niets).

ZK-nk: Blz 25:

297. [img].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., op 3^e deel een wapencartouche, wapen weggesleten al is er nog vaag rechtsboven een klaverblad te zien, helmteken een klaverblad tussen 2 veren, dit deel moet dus eigenlijk op Zz-181 liggen, zie aldaar, verder niets).

298. [img].

(**TP**:- in 3 delen, 1^e deel onder krul van golfwandje, 2^e deel versleten, verder niets).

299. [img].

(**TP**:- in 3 delen, 1^e deel onder krul van golfwandje, op 2^e deel een grote K, verder niets).

300. [img], SA, [img], [img].

(**G**-42: idem+: Sybele Agges).

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel een merk, andere 2 delen flink verweerd, verder niets, geen merk met SA van Siebele Agges, dit deel met merk tussen de letters ligt op Zn-319).

301. +302. [img].

(**TP**:- dubbele witte steen, middenop een grote K, verder niets op te zien).

303. [].

(**TP**:- in 3 delen langs de noordmuur, op 1^e deel het nr. en een grote K, ander delen onder een vitrinekast).

304. [].

(**TP**:- in 3 delen, 1^e deel het nr., op 2^e deel een merk in een cirkel, op 3^e gebroken deel een wapenschildje op z'n kop, lijkt een flinke hoed, onduidelijk en deels onder oude tafel).

305. [].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., op 2^e deel een grote K, verder niets).

306. [].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., verder niets).

307. **CP, [].

(**TP**:- in 3 delen, verder niets op te zien, het merk met CP ligt misschien op Zn-271).

308. [].

(**TP**:- lange steen, bovenin het nr. 110, daaronder de naam Jan Conis, verder niets. Hoort dus op Zz-110 te liggen).

309. [].

(**TP**:- lange witte steen, middenop een wapenschild in een cirkel, maar alles versleten).

310. [].

(**TP**:- in 3 verschillende delen, op 1^e deel het nr., het 2^e deel heeft een diepe randlijn, op 3^e deel is een merk te zien, verder niets).

311. [].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., verder niets).

312. [].

(**TP**:- lange steen, bovenin het nr., middenop een grote K, verder niets).

313. **JD-K, [].

(**G**-39: idem+: Eigenaar was in 1649 Jacob Dircksz schoolmeester).

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., op 3^e deel het merk en de letters van Zz-220, zie aldaar, is van David Michielsz van der Velden, het merk met JD-K is hier niet te vinden).

314. [].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., op 2^e deel een grote K, verder niets).

315. [].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., op 3^e deel een grote K en gebroken, verder niets).

315-2. [].

(**TP**:- 5 delen in de linkerhoek, op 1^e hoekdeel het nr. 267, 2^e deel op z'n kop met nr. 260, klein hoekje als 3^e deel, 4^e deel niets, op 5^e deel een merk zoals op Zn-317).

316. [].

(**TP**:- in 3 delen voor de oostmuur, op 1^e deel de naam van Harmelinck met zijn merk, zoals ook ernaast op 317, hoort op Zz-71 te liggen, zie aldaar, op 2^e deel het merk van E.M. Backer, hoort op Zz-70 te liggen, zie aldaar, op 3^e deel het nr. 246 en een grote K, verder niets).

317. [].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het merk van Harmelinck, zoals hiernaast op 316, hoort dus ook op Zz-71 te liggen, op 2^e deel een ander merk, welke ook onder Zn-305 ligt ofwel twee naar links, verder niets).

318. [].

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr. met een grote K, op 2^e deel het merk van Hendrik van Gent, zoals ook op Zn-293 is te zien, maar hoort in de Westerkerk op Wn-18-19 thuis, op 3^e deel een grote K op z'n kop, verder niets).

319. [].
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel een klein merk, 2^e deel niets maar hoek gebroken, op 3^e deel het nr. 300 en een merk tussen SA, hoort dus op Zn-300 te liggen, verder niets).
320. TI, (dit is het laatste nummer in deze kap gevonden), [].
(**G**-38: idem).
(**TP**:- in 3 delen, alleen op 3^e deel merk tussen de letters, verder niets).
321. [].
(**TP**:- in 3 delen naast het laatste graf, op 1^e witte deel een wapenschildje in enkele lijn maar op z'n kop, daarop een merk tussen de letters LP, merk zoals op Zn-122, 2^e deel wit met rafelrand, 3^e deel zwart min hoek tegen oostmuur, verder niets,
322. [].
(**TP**:- in 2 delen tegen oostmuur, op 1^e deel het nr. 239 en de naam Gerrit Koelugt, hoort dus op Zz-239 te liggen, op 2^e deel een vaag merk, maar op z'n kop,
323. [].
(**TP**:- nog 1 derde deel waarop een schoen op z'n kop, verder niets).

--

Kruiskamer: (In de gescheiden Categisatie afdeeling van de Kerk).

[In deze Kruiskap liggen weinig stenen nog op hun originele plaats. Al eerder was er sprake van verwisselingen en opvullingen, maar sinds de aanpassing van deze kap in 2013-14 naar een koffiecokner zijn er veel stenen opnieuw op een ander plek terecht gekomen. Ook zijn er stenen onder nieuwe ruimtes, wanden en opbouw verdwenen of verruild voor moderne tegels. Helaas is nu niet meer te achterhalen hoe het vroeger heeft gelegen. Boek SVD-28 geeft lang niet alle grafnummers op in deze kap, en de foto's die ik er voorheen van genomen heb geven lang geen compleet beeld. Jammer, maar zo gaat er veel geschiedenis verloren].

1. [].
(**TP**:- Deze steen in 3 delen ligt tegenwoordig in de Noordkap omdat de glazen scheidingswand tussen Noord- en Kruiskap 2 stenen is opgeschoven de Kruiskamer in, zie hiervoor Zn-129-2 en Zn-129-3).
2.   [].
(**TP**:- in 3 delen, vroeger met dit merk op 1^e deel, op 2^e deel een ander merk, welke nu achter de balie ligt boven Aeltien Ioggems, 3^e deel was een lange witte steen met nr. 17 bovenin. Tegenwoordig liggen hier 3 delen half onder de glaswand, weinig van te zien onder kist en deurmat).
3. (+4). [].
(**TP**:- in 3 delen, 2^e is wit/geel, ligt nu onder deurmat, op 3^e deel een grote K. Hier lag vroeger de dubbele steen van Simon Jansz Corf van Zk-38-39, zie aldaar).
4. [].
(**TP**:- in 5 delen, 2 delen in doorgang Noordportaal naar Kruiskap, op 3^e deel het nr. 50, op 4^e deel niets, op 5^e deel den naam van Claes Gerritsz van Zz-31, zie aldaar. Het deel met nr. 4 en dit merk ligt nu op Zk-10, ander deel met dit merk ligt op Zk-91).
5. [].
(**TP**:- lange witgele steen, bovenin het nr. 14, middenop een merk tussen LI, verder niets).
6. [].
(**TP**:- 3 halve stenen omdat deel 5 extra breed is, op 1^e deel het nr. 53, op 2^e deel het nr. 247,

3^e deel niets).

7. .

(**TP**:- in 2 delen onder een rooster, op zwart gebroken deel het nr. 171 met een merk, hoort op Zn-171 thuis, zie aldaar, daaronder een wit deel met het nr. 17, welke vroeger op Zk-2 lag, onderlijn schuift hier iets omhoog. Hier op Zk-7-8-9 lagen vroeger 2 brede stenen, heel mooi uitgewerkt alleen zonder nr., naam of wapen zodat niet bekend is voor wie deze graven bestemd waren, deze liggen nu buiten op een verhoging op het kerkhof).

8. .

(**TP**:- in 3 delen tussen westmuur en balie, 1^e deel wit, op klein 2^e deel een merk dwarsliggend, op 3^e deel een merk met LH-S, hoort dus thuis op Zk-30, zie aldaar, een wit deel hieronder deels onder balie).

9. .

(**TP**:- in 3 delen, 1^e deel tegen westmuur is rood, 2^e deel met grote K, op 3^e deel een merk tussen letters IG-C, hoort thuis op Zk-52, zie aldaar, verder niets).

10. .

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr. 68 met een merk, op 2^e deel het nr. 4 met een merk in een weggebikt vakje, hoort op Zk-4 te liggen, zie aldaar, op 3^e deel het nr. 30 met een merk, en hoort op Zk-30 te liggen, zie aldaar).

11. .

(**TP**:- in 3 delen, 1^e deel onder deurmat, op 2^e deel het nr. 67, op 3^e deel het nr. 58 waaronder een merk, hoort op Zk-58 te liggen, zie aldaar).

12. .

(**TP**:- in 3 delen, 1^e deel onder deurmat, op 2^e deel een hangend schildje met vleugels waarop een aanbeeld met hamer, erboven en onder staat Anno 1738, zie hiervoor Zk-37, op 3^e deel het nr. 46, verder niets).

13. .

(**TP**:- in 4 delen, 1^e is grijs, dan 2 kleine delen wit, op 4^e deel het nr. 37, verder niets).

14. .

(**TP**:- in 4 halve delen tegen noordmuur, 1^e wit, 2 delen rood, 4^e deel met nr. 73, verder niets).

15. .

(**TP**:- in 3 delen voor de deur en deels eronder, op 1^e deel een grote K, op kleine 2^e deel niets, 3^e deel is wit, verder niets).

16. +17. .

(**TP**:- dubbele witte steen, bovenin de nr.s 88 en 89, middenop een grote nette K in 3 cirkels, beide bovenhoeken gebroken, rechter onderhoek een deel uitgenomen, verder niets, lag vroeger onder de preeksteol op Zk-88-89).

18. .

(**TP**:- in 3 delen, op 1^e witte deel de naam van Willem Toenisssoon Pomp, hoort dus thuis op Zk-49, zie aldaar, 2^e en 3^e deel donker zonder iets erop).

19. .

(**G**-76: meld: P. (een merk) C. Pieter Claesz Goutsmit. (19)).

(**TP**:- in 3 verschillende delen, 1^e deel gebroken, op 3^e deel lijkt een 8 te staan, verder niets).

20. , .

(**G**-77: meld: F. / L. (een merk) S. C. Lourens Fopszn Speckoper. (20)).

(**TP**:- De lange witte steen met dit merk tussen deze letters ligt tegenwoordig op Zk-33. Hier nu 3 delen voor de balie, 1^e deel met nr. 8., 2^e deel niets, op 3^e deel het nr. 32, verder niets).

21. , PA, .

(**G**-79: P. (een merk) A. Pieter Ariaenszn Thooft).

(**TP**:- deze steen ligt tegenwoordig op Zn-140, zie aldaar. Hier nu in 3 delen onder de balie, 1^e deel wit, verder onbekend).

22. .

(**TP**:- in 3 delen achter balie, op 1^e deel niets, op 2^e deel een merk, welke vroeger op Zk-2 lag, op 3^e deel de naam van Aeltien Ioggems, welke dus op Zn-27 thuis hoort, zie aldaar).

23. .

(**TP**:- in 2 delen, 1^e deel verweerd, op 2^e deel een grote K, 3^e deel is een lange witte steen dwarsliggend, dez steen is 2 maal gebroken met middenop een cirkel waarin een M lijkt te

staan, verder niets).

24. [🖼️].

(**TP**:- in 2 delen onder de trap, op 2^e deel een wapencartouche, wapen en helmteken weggebikt, hieronder de lange witte steen dwarsliggend).

25. [🖼️].

(**TP**:- in 2 delen onder de trap, verder niets).

26. [🖼️].

(**TP**:- in 2 delen onder de trap, verder niets).

27. [🖼️].

(**TP**:- in 3 delen langs de noordmuur, niet goed te zien).

29.

(**TP**:- niet gevonden).

30. [🖼️], LH-S, [🖼️].

(**TP**:- in 3 delen, 2 delen met merk liggen dicht bij elkaar bij westmuur, 1 deel met letters op Zk-8, 1 deel met nr. op Zk-10, 1 deel lag vroeger op Zk-36, rechts naast Zk-34-35. Ook ligt er een deel met dit merk achter de pilaar van de Kruiskap op Zn-174-2).

31. [🖼️].

(**TP**:- in 3 delen langs de glaswand, deels eronder, op 1^e deel niets, op 2^e deel een grote K, op 3^e deel het nr. 45, verder niets).

32. [🖼️].

(**TP**:- lange steen met bovenin het nr. 172, en middenop onder 2 vage versleten merken de naam Edel Dirks, hoort dus op Zz-172 thuis, zie aldaar).

33. [🖼️].

(**TP**:- lange witte steen, bovenin het nr. 20, met een merk waaromheen de letters F-L-SC, deze hoort op Zk-20 thuis, zie aldaar, was vroeger een dubbele steen omdat er halfweg een half wapencartouche is te zien).

34. +35. *Cornelis Albertsz Kikkert, Pieter Jansz van der Velden*, [🖼️].

(**G**-78: meld: Een geraamte; aan de voeten een schild, waarop onderaan een beneden geledigde zandloper. Cornelis Albertsz Kikkert. Op 2 juni 1670, en 25 mei 1671 werden hier kinderen van Hendrik Kikkert begr.; C.A. Kickert was commissaris; over deze zerk leest men een legende in de Nieuwe Rotterdamsche Courant van 28 november 1922).

(**Br**-blz 69: idem),

(**NRC**, 28-11-1922: EEN OUDE GRAFZERK. Men schrijft ons uit Enkhuizen: In de grote Zuider- of Sint Pancraskerk, die dagtekt uit de eerste helft van de 15de eeuw, heeft men de merkwaardige grafzerk ontdekt, die oudtijds op last van “de edele heren van de Magistraat” (stadsregering) moet zijn uitgehouwen, tot een voortdurende waarschuwing, ja tot een spiegel van alle mensen die behept zijn met gierigheid.

De geschiedenis, die oorzaak is geweest van de zeer bijzondere zerkversiering, is door een tot nu toe onbekenden middeleeuwse dichter op rijm gebracht. Volgens de oude overlevering en volgens dit gedicht stonden op zekere dag in de 16^e eeuw in de HeiligeKruiskamer van genoemd kerkgebouw een aantal personen vol nieuwsgierige belangstelling te kijken naar het ontbloten en weder boven de aarde brengen van een lijk, waarin zich het stoffelijk overschot bevond van ene vrouw, welke daarin enkele dagen geleden was ter ruste gelegd. Toen het deksel losgeschroefd en verwijderd was, deinsden de aanwezigen evenwel vol ontzetting terug en haastten zich nog sneller weg, dan ze gekomen waren. Wat had hen hier samengebracht?

In 't laatst van de 15^e en in 't begin van de 16^e eeuw woonde te Enkhuizen een rijke, maar zeer gierige dame. Ze at vaak maar half genoeg en dan nog voedsel van mindere kwaliteit. Ze leefde met een enkele dienstbode, was in het bezit van een eigen woning, een brouwerij, benevens 80 morgen land. Wee den schuldenaar, die haar niet op tijd betaalde! Aan hoger leven dacht ze niet. Plotseling werd ze door een zware ziekte overvallen. Tijdens die krankheid komt nog een van haar pachters met een grote zak geld, welke de meid haar geven moet in 't bed, waarin ze het natelt, een handeling, die haar later noodlottig zou worden. Toen de ziekte toenam, liet ze haar dienstbode Catrijn een eed zweren, dat deze al het aanwezige goudgeld na het overlijden van de bezitster zou leggen onder het hoofd in de

kist, waarvoor Catrijn zou ontvangen 800 gulden, benevens dubbel rouwgeld. Tevens moest ze alles geheim houden.

En alzo geschiedde. De begrafenis had plaats in de Zuiderkerk, waar toen aan de gewelven het schilderwerk nog prijkte in vollen glans en het daglicht door de gekleurde ruitjes naar binnen viel.

Toen kort daarop de erfgenamen bijeen kwamen en er van geld geen spoor te vinden was, werd de dienstbode in verhoor genomen, voornamelijk op grond van de in het boek gemaakte aantekening, waaruit bleek, dat althans dit bedrag nog aanwezig moest zijn. De meid, gedachtig haar eed en gelofte te zullen zwijgen, liet niets los en werd daarom bij Schout en Schepenen aangeklaagd om te verschijnen voor de “Heeren ven den Gerechte”, voor wie ze ten slotte alles bekende. De erfgenamen richtten zich dadelijk tot de Vroedschap met het verzoek, het lijk weer te mogen doen opgraven, wat werd toegestaan. Dat was het nu, wat hen in de Heilige Kruiskamer had saamgebracht. En namen ze den schat niet mede? 't Oude gedicht zegt ons, dat ze daar den moed niet toe hebben gehad, wijl ze met ontstelde ogen zagen, hoe gouddorst en gierigheid gestraft kunnen worden, want:

“Serpente, slange en hagedis,
Om het heele lichaam vastgeslingert is,
Om armen, beenen, hals, en in den mondt
Men anders niet als sulcke beesten vond!
Een gruwelijke stank van sulpher ende vlam
Als uyt de bek van deze beesten kwam.
De vrinden dorsten om het werelds gelt
Niet langer blijven bij dat helsch gewelt”.

Het graf werd zo gauw mogelijk weer gesloten, waarna de Stadsregering besloot den steen spoedig te laten uithouwen “so als het daer van binnen gevonden was”. De merkwaardige zerk ligt onder een rij banken en vertoont in vlak relief een geraamte van wel een meter lang; een zestal wormen slingeren zich om de ledematen. De voeten rusten op een bijne vierkant wapenschild, in welks hoeken men de symbolen vindt der vier Evangelisten.

(WF-ON, =West-Frieslands Oud en Nieuw, 1929, blz 169 t/m 174:

EEN MERKWAARDIGE GRAFPERK IN DE ZUIDERKERK TE ENKHUIZEN.

In de zuider- of Sint Pancraskerk te Enkhuizen en wel in de Noorderlijke Kapel genaamd “de Heilige Kruiskamer”, later “Bijbellezing”, welke kapel door een eiken schot van het schip der kerk is afgescheiden, ligt een grafzerk, die ene nadere beschouwing wel waard is.

De zerk is vervaardigd van witte steen, uit de 16de eeuw. De voorstelling, hierop aangebracht, is door slijtage en moedwillige (?) beschadiging niet duidelijk meer. Men ziet op de zerk, in een vlak relief, een geraamte, waaraan wormen knagen. Het is geplaatst onder een troonhemel, waarop een klein beeld is uitgehouwen, dat waarschijnlijk het Christusbeeld voorstelt. Langs de zijden van het geraamte ziet men twee kolommen, waarom zich linten slingeren, waarop vroeger wellicht opschriften hebben gestaan. Onderaan is een wapenschild aangebracht en in de hoeken enige onduidelijke figuren, die niet meer te onderkennen zijn. Ter linker- en rechterzijde aan de bovenzijde de namen Pieter Jansz. van de Velde en Cornelis Albertsz. Kickert. Dit zijn namen van burgers uit de 17de eeuw, wier stoffelijk overschot onder de zerk is begraven. Verder twee huismerken en de grafnummers 34 en 35. In mijn bezit kwam een vers of beter rijmelarij, afkomstig van G. Akkerman te Enkhuizen, die het in 1830 had overgeschreven, mogelijk van het orgineel. De zedepreek volgt hieronder. Een waaragtige geschiedenis van een Iuffrouw tot Enkhuijsen, die op haar doodbed aan de meydte begeerde dat se haar geld, in de kist moest leggen om met haar begraven te worden, en wat voor swaare straffe daarop gevolgt is. (van voor 1787.)

Stem o Boose weerelt vol bedrieglijkheijt.

Geeft dog gehoor omstanders wie gij zijt
verleen uw oor aan ons een weinig tijt
en principaal, gij rijkdom, die door pragt
en gierigheijt het aards voor 't hemels agt.

Hoort dit verhaal dog met opmerken aan
dat uw in kort hier zal worden gedaan
al van een Iuffrouw die 't aardsche geld
boven de vreugt van 't hemels heeft gestelt.

In Enkhuijsen is dees zaak geschiet
al waar men heden nog de tekens siet
vesrmis de historie tot gedagtenis,
nog op haar grafsteen uijtgehouden is.

Een zeekere Iuffrouw, die door gierigheijt
beminde meer als haar zaligheijt
Iaa, die het geld voor haaren godt bemint
die ist daar dees historie van begint.

Zij hield alleen huijs al met een meijdt

at pas half haar genoeg staag door gierigheid
Ia kocht de slegte spijs staag om gewin
zoodat de gierigheid besat haar zin.

Zij had een woning met een brouwerij
met omtrent tachtig morgen land daarbij
waarvan haar alle jaar wierdt ongefalt
alvan den huurder aan den verhuurder betaalt.

't Gebeurde dat zij met een ziekte swaar
wierd overvallen daar ook volgde naar
de bittere dood gelijk gebleeken is
want zij van deze ziekte gestorven is.

Een huysman komt en brengt een hoopen geld
dat hij op haar ziekbedt van haar bed nog telt
en geeft quitantie Ia beveelt het de mejdt
dat zij dees sak met geld bij 't andere leijdt.

Haar ziekte vermeerder alle daage voort
totdat zij voelt de dood komt haar aan boort
daar was niets dat haar meer ontstelt
al dat zij moest verlaten 't schoone geld.

Zij roept hierop de mejdt en spreek ze aan
En zeijt Catrijn het is met mij gedaan
Ik voel dat het hier sterven wezen zal
't geen mij ontbloot al van mijn schatten al.

Hierom zoo zal ik uw bij testament
maken tot dankbaarheid een schoon present
agthondert gulden zult gij voor deze trouw
genieten en daartoe een dubbelde rouw.

Ook wil ik dat gij voor alle schijn
van mijn begraafnis zult meester zijn
zoo kont gij alles doen na mijn bevel
dat niemand van mij vrienden 't merken zel.

Hierop ontbiet zij een notaris goet
die zij dit alles zoo schrijven doet
Ia doen haar vrienden sweeren algemeen
dat zij indeezen sullen zijn te vreen.

Maar kort hier na zoo gaaf zij de geest
de mejdt om haare eet was heel bevreest
zij bergt het geld totdat zij wert gekist
wanneer zij doen gebruikte deez list.

Zij leijt het geld onder het hoofd alzo
en overdekt het wederom met stroo
daarna met linnen het weer overstrijkt
zoo netjes dat het een kussen gelijkt.

Niemand en hadt gedachte tot dees daat
alzo geen mensche wist van deze staat
den tijt gemaakt men draagt haar na 't graf
hetgeen in 't minst geen agterdenken gaf.

Zeer kort hierna quamen de vrinde aan
en zijn in 't sterfhuys bij malkaar gegaan
al om te delen 't geen nu door hare doodt
aan de gemeene vrinde overschoot.

Maar hier ontstond een ijselijk geweld

mis dat men het comptoir vinde sonder gelt
zij riepen uijt met kijven en getier
waar drommel mejdt waar is het geld van hier.

De mejdt antwoordt dat zij wist nergens van
maar zij quamen de boeken vatte an
daar vinden sij een datum staan nog nat
dat een boer kort aan hadt betaalt nogh (wat).

Zij sweeren en roepen voor gewis
dat het geldt van de mejdt gestolen is
zij is een dief laat men verzoeken hat
dat zij van 't geregt daarop wert aangevat.

Dog wat zij dreigde het helpt niet
de mejdt volstandig in haar groot verdriet
ten lesten klaagt men aan t'geregt haar aan
daar zij de Heere gaf dit te verstaan.

Mijn Heeren hoort van 't gelt is een secreet
ik heb mijn luffrouw moete doen een eed
om nooit te melde 't zij waar dat het waar
of 't was dat sij mijn eet namen op haar.

Hiertoe waaren de vrinde voors bereijdt
en toen heeft zij het alles ook geseijdt
hoe zij het geldt heeft moeten leggen trouw
onder het hoofd van haaren luffrouw.

Elk staat verwondert over deezen staat
de vrinde versoecken vlug al aan den Raadt
dat zij de kist mogen ontgraven doen
om te zien of daarin ook in lag de poen.

Dit wort haar van de Heere toegestaan
en de doodgravers zijn met haar gegaan
dit graf en kist voor haar opende daar
maar stonde haast verschrikt allegaer.

Want vul serpente en slangen en agedis
om 't heele lighaam vast als geslingert is
om armen en beenen hals en in haar mond
men anders niet als zulke beeste vond.

De buijk was geswollen soo men melt
daar het van binnen rammelde als geld
en op de kolk van haar hart daar zat
een groote gruwelijke helse padt.

Elk stont verschrikt om haar te taste aan
want niemand dorst de hande daaraan te slaan
een gruwelijk stank sulpher en de vlam
daar uijt de bek van deze beeste quam.

De vrinde dorsten om het weerels geldt
langer niet blijven bij dat hels geweldt
en zijn zoo weer na 't sterfhuys heen gegaan
en 't graf werd aanstonds doen ook toegedaan.

De Edele Heeren van de magestraat
lieten tot spiegel en haar schant en smaad
alles uijthouwe op de zark seer ras
zooals 't van binnen daar gevonden was.

Dit kan men heeden ten dagen zien

tot spiegel van alle girige-lien
elkeen schrikt die 't graf maar aanschouwt
denkt hoe het de vrinde heeft berouw.

Hierom gij rijkdom die dit hoort en leest
neemt hier een spiegel en den heere vreest
laat gierigheijt en laat het aarsch goet
blijven op aardt als gij verhuijse moet.

te denken dat gij hier rentmeester zijt
en dat ook al uw goetd en uw besit
hoort aan den Heer die uw heeft gegeven dit.

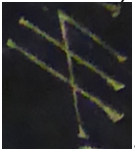
Gebruijkt u geldt o mensch soo 't behoort
Gelijk uw is bevoelen in Gods woort
Gedenkt der armen opdat naa u dootd
Uw lighaam rust en ziel in Abrams schoot.

Godt heeft uw hier geseegent om altijd
Een bezoek aan de Zuiderkerk met hare gewelfschilderingen, marmeren grafteekens van Bernard Paludanus en diverse mooie grafzerken wordt door den bewerker dezès te zeerste aanbevolen. J. WESTRA VAN HOLTE. Enkhuizen, juli 1928.

(**N-HO**-blz 93: In de noordelijke kapel is een grafzerk, van witten steen, uit de zestiende eeuw, doch zeer uitgesleten, en, naar het schijnt, moedwillig beschadigd. Men onderscheidt daarop, in zeer vlak relief, een geraamte, waaraan wormen knagen; het is geplaatst onder een troonhemel, waarop met twee knielende kinderfiguurtjes en een derde klein figuur, wellicht het Christuskind, ziet. De troonhemel wordt gedragen door twee geprofileerde kolonnetten, waarom zich linten slingeren, die vroeger wellicht opschriften droegen. Onderaan is een wapenschild aangebracht; in de vier hoeken de symbolen de evangelisten. (**Br**-blz 69: Pieter Jansz van de Velden. Cornelis Albertsz Kickert).

(**Speelwagen**-1948-28: Rare geschiedenissen hebben zich in de Zuiderkerk afgespeeld. Ter herinnering aan één ervan ligt in de Kruiskapel nog een steen, voorstellende een griezellig geraamte, omstrengeld door slangen en hagedissen. Hier is namelijk eens een schatrijke weduwe begraven, die haar dienstbode had verplicht om goud en edelgesteente mee in de kist te doen. Zó was de weduwe aan het aardse slijk gehecht... De erven kwamen er achter en hebben het graf in de Kruiskapel opengespit en de kist met een houweel kapotgehakt. Doch toen ontwaarden ze in plaats van goud en diamanten slechts een bleek geraamte met slangen, hagedissen en een afzichtelijke pad, die sulferdampen uitbraakte... Ja, zo kwamen vroeger hebberige mensen te pas! "Tot leeringe" hebben de Edele Heren van de Magistraat toen gemelde steen op het graf doen plaatsen).

(**TP**:- Eeuwig zonde dat de steen nog steeds onbeschermd in de vloer ligt en er nog bijna dagelijks overheen gelopen wordt, en er stoelen en banken op rusten. Er blijft zo niet veel over van de spiegel voor alle girige-lien. Deze steen is extra lang en verspringt een stuk naar onderen).

36. , BH-S, , [].

(**G**-73: idem).

(**TP**:- in 3 delen voor de balie, op 1^e deel het nr. 59, en een merk tussen de letters BH-S, op 2^e deel een ander merk, 3^e deel niets).

37. , Jan Martensz Koning, [].

(**G**-81: idem+: Anno 1738. Een aambeeld, waarboven een hamer. Zijn kind werd 27 nov. 1738 begraven. (37)).

(**Br**-blz 69: idem. (36)).

(**TP**:- In 3 delen onder balie, niet veel van te zien. Vroeger lagen hier 3 delen, op 1^e deel stond nr. 24, op 2^e deel een wapenschildje aan een tak hangend met aambeeld en hamer Anno 1738, zie tegenwoordig op Zk-12, op 3^e deel met randtekst: ende starf den 5 october Anno 1620, welke nu onder kast ligt tegen de noordmuur).

37-2. , WH. [].

(**TP**:- Naast 37 lag voorheen een steen in 3 delen, 2^e deel was degene met tekst: Jan Martensz Koning, 3^e deel had een merk met de letters WH. Geen van de delen leek bij elkaar te horen).

38. +39. Simon Jansz Corf, obijt 16 april 1657. Maritjen Sijmonsdr, obijt 2 julij 1657, [].

(**G**-80: idem+: Daer is geen zee noch lucht noch aerde, Geen dinck dat altijd blijft in waerde. Maer al wat leven heeft ontstaen, Dat moet te sijner tijt vergaen. Volgens het grafboek

behoorde dit graf oudtijds aan Symon Jansz in de Pars, die bij zijn dood werd genoemd Symon Jansz Kurfius. 12 dec. werd Jacob van Romond eigenaar).

(Br-blz 69: idem+: Daer is geen zee noch lucht noch Aerde, Geen dink dat blijft in waerde. Maer al wat heeft ontstaen, Dat moet te synen tyt vergaen).

(TP-: Deze steen ligt nu buiten op een verhoging op het kerkhof. Tegenwoordig liggen hier 2 delen achter de balie, 1^e deel geligwit met het nr. 8, 2^e deel wit met vlek, verder niets).

39. .

(TP-: lange dwarsliggende steen, boven en onder een tekstcartouche, zonder tekst, middenop een wapencartouche, wapen en helmteken weggebikt).

40. , **VCV, .. *augustus starf Dirck van Ham de Jong*, [randschrift], *onderop staat; hier leyt begraven Reiner Wouterszoon Verhee, starf den .. september ..* [steen hier afgebroken]. .

(G-82: idem+: Hier leyt begraven Reyer Woutersoon Verhee, starf den).

(TP-: Een lange steen met drie verschillende teksten en een uitgesleten wapen waarin nog een onduidelijk huiskmerk, deze steen lag vroeger op Zk-5, tegenwoordig dwars op Zk-54).

41. .

(TP-: dubbele dwarsliggende steen, wit en gebroken in lengte en dwars, weinig op te zien).

42. .

(TP-: dubbele dwarsliggende steen, wit en gebroken in lengte en dwars, weinig op te zien).

43. .

(TP-: dubbele dwarsliggende steen, wit en gebroken in lengte en dwars, weinig op te zien).

44. .

(TP-: in 3 delen onder een open kast tegen de noordmuur, op 1^e deel de randtekst: ende starf den V october Anno 1620, lag voorheen op Zk-37, maar onduidelijk waar deze steen bij hoort, op 2^e deel een merk op z'n kop tussen de letters AL, komt van Zk-2, zie aldaar, 3e deel niet veel van te zien).

45. .

(TP-: in 3 delen langs glaswand en deels eronder, op 1^e deel een wapencartouche met een merk op het schild tussen de letters NS, hoort dus op Zk-75 te liggen, zie aldaar, op 2^e deel een grote K, 3^e deel niets).

46. .

(TP-: lange steen, boven en onder een tekstcartouche met tekst, middenop een wapencartouche, wapen weggebikt, helmteken tak met 3 eikels, is dus Van Loosen en hoort thuis op Zz-200, zie aldaar).

47. .

(TP-: in 2 delen, 1^e deel lang en rood met middenop een grote K, op 2^e deel een merk, verder niets).

48. , *Crijn Albertsz Verruhert, is in den Heere gerust den 12 september Anno 1657*, .

(G-87: meld: Crijn Albertsz Verruhert, is in den Heere gerust den 12 september anno 1657. Wapen uitgekapt. (48)).

(TP-: lange steen, bovenin het nr. en de naam, middenop een wapencartouche, wapen weggebikt, verder niets, ligt op Zk-50. Hier liggen nu 2 delen omdat Zk-34-35 extra lang is, 1^e deel wit met vaag merk, lag vroeger onder Pomp op Zk-51, op 2^e deel het nr. 216, verder niets).

49. , *Willem Toenissoo Pomp, Anno 1604*, .

(G-84: Willem Toenissoo Pomp, anno 1604. Een merk. (49)).

(Br-blz 69: Willem Toenissen Pomp, 1604).

(TP-: er ligt alleen nog een klein wit deel met naam en merk op Zk-18, een ander wit deel ligt nu op Zk-48, en lagen vroeger op Zk-51. Hier liggen nu 2 delen omdat Zk-34-35 extra lang is, op 1^e deel het nr. 51, op 2^e deel een wapencartouche, op het wapenschild een uil, en als helmteken ook een uiltje, deze met gespreide vleugels, dit wapen is van Dirk Jansz Uyl, eigenaar van Zn-239, verder niets).

50. .

(TP-: Lange gebroken steen met de naam Verruhert, hoort dus thuis op Zk-48, zie aldaar).

51. .

(TP-: in 2 delen onder de balie, 1^e deel is rood, 2^e zwart, verder weinig van te zien).

52. , IG-C, .

(**G**-88: De letters I (een merk) G. / C. Jan Gerbrandsz Coperslager),
(**TP**:- in 3 delen, 1 derde deel met merk en letters ligt voor trapje in rechterhoek, ander idem deel ligt op Zk-9. Hier ligt nu een deel in de hoek achter de balie, middenop met een schildje waar weinig op te zien is, bovenin lijkt het nr. 128 te staan).

53. .

(**TP**:- Lange dwarsliggende steen, middenop merk en naam JJvLoosen, komt waarschijnlijk van Zz-142, merk en naam komen ook voor op 1 derde deel op Zz-178 (176), zie aldaar).

55. .

(**TP**:- hier ligt tegenwoordig de dubbele steen van Verhee van Zk-40, zie aldaar).

56. .

(**TP**:- hier ligt tegenwoordig de dubbele steen van Verhee van Zk-40, zie aldaar).

57. .

(**TP**:- hier ligt tegenwoordig de dubbele steen van Verhee van Zk-40, zie aldaar).

58. , .

(**TP**:- in 3 delen langs de noordmuur, 1 derde deel met nr. en merk ligt voor de deur links op Zk-11, rest onbekend).

59. .

(**TP**:- in 3 delen langs de glaswand en deels eronder, 1^e deel is geel, 2^e en 3^e deel niets).

60. .

(**TP**:- in 2 lange delen, verder niets op te zien).

61. .

(**TP**:- lange witte steen, middenop een vaag merk, verder niets op te zien).

62. +63. .

(**G**-90: meld: W. v. d. Z. Tussen 26 oct. en 2 nov. werd hier begr. 't kindt van Teunis Dircxs van der Nijenburg).

(**TP**:- dubbele witte steen, de steen van Proost, hoort op Zk-77-78 te liggen, zie aldaar).

64. .

(**TP**:- in 3 delen voor de keukenwand, 1^e deel rood, bovenin het nr. 86, middenop een grote K, 2^e deel klein en wit met een ster als merk (5p), 3^e zwarte langere deel niets).

65. .

(**TP**:- in 3 delen onder keukenwand, weinig van te zien).

66.

(**TP**:- onder de nieuwe keuken, 2 delen met merk tussen DD liggen op Zz-343-344).

67.

(**TP**:- onder de nieuwe keuken).

68.

(**TP**:- onder de nieuwe keuken, 1 derde deel met merk ligt nu op Zk-8).

69.

(**TP**:- onder de nieuwe keuken).

70.

(**TP**:- onder de nieuwe keuken).

71.

(**TP**:- onder de nieuwe keuken).

72. , Klaes Jansz, .

(**TP**:- Dit deel met merk tussen de naam ligt tegenwoordig op Zk-77 voor de keukenwand. Hier liggen nu 2 zichtbare delen voor de glaswand en deels eronder, op 1^e witte deel een vaag merk, het 2^e deel half onder groen bankje).

73. [🏰].
(**TP**:- in 3 delen, 1^e deel wit, 2^e deel ook wit met de letters WVDZ, hoort dus thuis op Zk-63, zie aldaar, 3^e deel onder bankje, verder niets).
74. [🏰].
(**TP**:- in 3 delen, op 1^e deel het nr., op 2^e deel het nr. 26 en een merk tussen DD, hoort dus thuis op Zn-26, zie aldaar, 3^e deel onder tafel).
-
75. [🏰], NS, *Loop D lust Ick rust Anno 1658*, [🏰].
(**TP**:- Dit 1 derde deel ligt tegenwoordig op Zk-45 voor de glaswand, een tekstcirkel om het merk, is waarschijnlijk van Nanning Simonsz Brouwer, zijn zoon is hier begraven. Nu liggen hier 3 delen, 1^e deel klein en hoekje afgebroken, verder niets op te zien).
76. [🏰].
(**TP**:- in 2 delen, 1^e deel niets, 2^e deel is lang en geligwit, verder niets).
77. +78. 🏰, (grootte zerk voor den spreekstoel, van de familie Proost), *Hier leidt begraven Maarten ... Proost, Pieter Maertsz Proost, gerust den 7 augustus 1645, Anna Pieters Proost, gerust den 24 april 1635, Pieter Maertsoon Proost, gerust Ao 1617 den 3 september*, [🏰].
(**G**-93: meld: Hier leidt begraven Maarten Proost Anna Pietersz Proost. Pieter Martsoon Proost, gerust Ao. 1617 den 3 september. Wapen uitgekapt).
(**Br**-blz 69: Anna Pieters Proost, Pieter Martsoon Proost, 3 Sept. 1617).
(**TP**:- dubbele witte steen, boven en onder een ruime tekstcartouche met vage tekst, middenop een groot wapencartouche, wapen en helmteken weggebikt, deze steen ligt tegenwoordig op Zk-62-63. Nu liggen op Zk-77 3 delen voor de keukenwand, 1^e deel niets, op 2^e deel het nr. 72 en middenop de naam Klaes Jansz waartussen een merk, hoort dus op Zk-72 te liggen, zie aldaar).
79. (**TP**:- onder de nieuwe keuken).
80. (**TP**:- onder de nieuwe keuken).
81. (**TP**:- onder de nieuwe keuken).
82. (**TP**:- onder de nieuwe keuken).
83. (**TP**:- onder de bank langs de glaswand).
84. (**TP**:- onder de bank langs de glaswand).
85. [🏰].
(**TP**:- in 3 delen, deels onder tafelen en bank, 2^e deel wit en beschadigd).
86. [🏰].
(**TP**:- in 3 delen, deels onder tafelen en bank, 2^e deel niets).
87. [🏰].
(**TP**:- lange rode steen tot rooster, verder niets).
88. [🏰].
(**TP**:- lange rode steen tot rooster, middenop een grote K, verder niets. Hier lag vroeger de dubbele witte steen met grote K welke nu op Zk-17-18 ligt, en waar de preekstoel op stond tegen de oostwand).
89. [🏰].
(**TP**:- Hier lag vroeger Zk-88-89, en stond de preekstoel. Nu in 3 delen in hal voor het trapje, 1 en 2 grijs, 3^e deel dwars met nr. 52 en merk tussen de letters IG-C, hoort dus op Zk-52 te liggen, zie aldaar).
90. [🏰].
(**TP**:- in 3 delen in het halletje, 1^e deel overhoeks gebroken met onderin het nr. 114, 2^e deel grijs en in lengte gebroken, 3^e deel rood met wapenschildje, verder niets).
91. [🏰].
(**TP**:- in 3 delen in het halletje, op 1^e deel het merk wat op Zk-4 thuis hoort, zie aldaar, 2^e deel wit, 3^e deel gebroken, verder niets).

Bronnen:

Boek 28: Onderzoek der grafzerken te Enkhuizen in de beide kerken der hervormde gemeenten. Opgedragen aan den Heer Pieter Johan Buijskes, door Johan de Vries van Doesburgh, als herinnering aan hun gemeenschappelijke bedevaart in juli 1891.

Semeyns de Vries van Doesburg archief; toegangsnr. 142, inventarisnr. 26, N-H Archief, Kleine Houtweg, Haarlem.

Boek 28-B: Kladboekje met het ter plaatse uitgevoerde onderzoek.

Semeyns de Vries van Doesburg archief; toegangsnr. 142, inventarisnr. 27, N-H Archief, Kleine Houtweg, Haarlem

Genealogische en Heraldische Gedenkwaardigheden in en om de kerken van de Provincie Noord-Holland, Deel III, 1929; P.C. Bloys van Treslong Prins en J. Belonje,

Beschrijving van de St. Gomarus- of Westerkerk en de St. Pancras- of Zuiderkerk, 1949; D. Brouwer.

West-Frieslands Oud en Nieuw, 1929: Een merkwaardig grafperk in de Zuiderkerk te Enkhuizen; J. Westra van Holthe.

Monumenten van Geschiedenis en Kunst van Westfriesland, Tessel en Wieringen, 1955; H.M. van den Berg, (voor een goede beschrijving met plattegronden van de oude kerken).

Noord-Hollandsche Oudheden, 1891; G. van Arkel en A.W. Weissman.

De wester- of St. Gomaruskerk te Enkhuizen; W. Bloemendaal (1920).

Enkhuizer wetenswaardigheden; E.C. de Vries en H.G. de Vries, 1994.

Jaarboek CBG, 1969, 1970.

Navorscher VII, VIII, 1898.

Nederlands Patriarchaat, 1921-22.

Nederlandse Leeuw, 1885.

Steevast, jaarboek van Oud Enkhuizen, diverse jaren.